

မြန်မာနိုင်ငံ၏ လုပ်သားရွှေ့ပြောင်းမှု အကြောင်းအရင်းများ သူရိန်လွှင်ဗာ၊ နှင်းဝတ်ရည်

A boat carries passengers over the Moei River between Mae Sot and Myawaddy in Myanmar's Kayin State, in sight of the official crossing. (Steve Tickner | Frontier)

စာတို့ <https://frontiermyanmar.net/en/myanmar-muslim-migrants-in-thailand-at-risk-under-new-law-bhrn>

Policy Research No.1

May 2019

-
- သူရိန်လွှင်သည် အင်လျားဘောဂပေဒသူတေသနအဖွဲ့၏ အကြီးတန်း သူတေသီ (အချိန်ပိုင်း) တစ်ယောက်ဖြစ်ပါသည်။ အီးမေးလုံမှာ thureinwin.ie.mm@gmail.com ဖြစ်သည်။
 - နှင်းဝတ်ရည်သည် အင်လျားဘောဂပေဒသူတေသနအဖွဲ့၏ လက်ထောက် သူတေသီတစ်ယောက် ဖြစ်ပါသည်။ အီးမေးလုံမှာ hninwittyee.30.12@gmail.com ဖြစ်သည်။
 - မိမိတို့အနေဖြင့် ယခု စာတမ်းကို ကောင်းမွန်စွာ လေ့လာဆန်းစစ်ဆိုင်ရန် အချက်အလက်များ အသုံးပြခွင့်ပေးပါသော Karuna Mission Social Solidarity (KMSS Myanmar) အဖွဲ့ကို ကျေးဇူးတင်ရှုပါသည်။

စာတမ်းအကျဉ်း

အာဆီယံနိုင်ငံများထဲတွင် မြန်မာနိုင်ငံသည် ဆင်းရဲသောလူဦးရေ အများဆုံးရှိသည့် နိုင်ငံဖြစ်ကာ အနိမ့်ဆုံး လုပ်ခလစာကို ဒေသတွင်နိုင်ငံများအနက် အနည်းဆုံးသတ်မှတ်ထားသော နိုင်ငံဖြစ်သည်။ ၂၀၁၃ခုနှစ်မှစ၍ စုစုပေါင်းပြည်တွင်းထဲတ်ကုန်(GDP)တွင် စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍမှ ပါဝင်မှုမှာ နှစ်စဉ် ၁၁.၅% နီးပါးဖြင့် ကျ ဆင်းလာပြီး ယင်းကို အမိက မို့ခို့အားထားနေရသော တိုင်းပြည်၏ စီးပွားရေးမှာ ယိမ်းယိုင်လာနေသည်။ ထိုကဲ့သို့ စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ၏ မတည်မပြီမဖြစ်မှုနှင့် ပြည်တွင်းအလုပ်အကိုင် ရှားပါးလာမှုတို့ကြောင့် အလုပ် လုပ်နိုင်သောလူဦးရေ (အသက် ၁၅၅၇၄၆၂ ၆၀အတွင်း) အများဆုံးရှိပြီး၊ အလယ်တန်းပညာ အထိသာ အများစုံ ပြီးဆုံးထားကြသည့် ကျမ်းကျင်မှုမရှိသော မြန်မာနိုင်ငံသား လူငယ်အများစုံသည် အာဆီယံနိုင်ငံ များဖြစ်ကြသည့် ထိုင်းနိုင်ငံသို့ အများဆုံး ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်ကြကာ မလေးရှားနိုင်၊ စင်ကာပူနိုင်ငံနှင့် အိမ်နီးချင်း တရုတ်နိုင်ငံများသို့ အသီးသီး ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများအဖြစ် လုပ်ကိုင်လာကြသည်။

ထိသိသော အကြောင်းများကြောင့် ပြည်ပသို့ ထွက်ခွာလာသူ များလာပြီး မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပြည်တွင်းအလုပ်လက်မဲ့နှုန်းမှာ ၂၀၁၇တွင် ၀.၈% ဖြင့် အာဆီယံတွင် ဒုတိယအနည်းဆုံး ဖြစ်လာသည်။ အလုပ်လက်မဲ့နှုန်းနည်းခြင်းကြောင့် ကောင်းမွန်သည်ဟု ထင်ရသော်လည်း စစ်စစ်အားဖြင့် ပြည်တွင်း၌ အလုပ်အကိုင် ရှားပါသောကြောင့် ပြည်ပသို့ သွားရောက်၍ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားအဖြစ် သွားရောက်လုပ်ကိုင်သူ တိုးပွားလာခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ပြည်တွင်း၌ လုပ်သားရှားပါးလာပြီး အလုပ်လက်မဲ့နှုန်းခြင်း ဖြစ်နိုင်သည်။ ထိုပြဿနာကို ဖြေရှင်းရန် အစိုးရတွင် ကောင်းမွန်သော အလုပ်လက်မဲ့ အာမခံစနစ်၊ အကျိုးခံစားမှုစနစ် မရှိသည့်အပြင် အလုပ်လက်မဲ့နှုန်းနှင့် သက်ဆိုင်သည့် အချက်အလက်များကို အတိအကျ သိရှိနိုင်ရန် စီမံထားသော စနစ်လည်း မရှိပေ။ လက်ရှိတွင် လူငယ်များဖြစ်သော အဆိုပါ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများသည် နောင်နှစ် ၃၀ခန့်အကြာ ယင်းတို့ မချမ်းသာမီ အိမ်င်းလာမည်ဖြစ်ပြီး ခေတ်ပြောင်းလာသည့်နှင့်အမျှ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ကလေးမွေးဖွားနှုန်း ကျဆင်းလာမည်ဖြစ်သည်။ ကလေးမွေးဖွားမှုနှုန်း ကျဆင်းလာခြင်းနှင့် အမျှ အဆိုပါ လူငယ်ထုကြီး အသက်ကြီးလာသောအခါ ငြင်းတို့ကို ပြန်လည်စောင့်ရောက်မည့် မိသားစုဝင်နည်းပါးလာသောအခါ ကြီးမားသော လူမှုရေးမည်မှုမှု ပြဿနာများသည် နိုင်ငံအပေါ် ဝန်ပိကာ အနုတ်လက္ခဏာသဘောဖြင့် သက်ရောက်လာမည် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အစိုးရအနေဖြင့် နိုင်ငံးအတွက် လူဦးရေ ဆုံးလာသူ၏အဖြစ် ရရှိထားသော လူငယ်အများစုံ တိုင်းပြည်အတွင်း၌ ရှိနေချိန်တွင် အလုပ်အကိုင်များစွာကို ဖန်တီးပေးနိုင်ရန် လွန်စွာလိုအပ်လျက် ရှိနေပါသည်။ သို့မဟုတ်ပါက တိုင်းပြည်သည် လူဦးရေ ဆုံးလာသူအစား လူဦးရေကိုနှစ်စာသာ သင့်နေပေတွေ့မည်။

နိဒါန်း

မြန်မာနိုင်ငံသည် အလုပ်လက်မဲ့ ပေါ်များနေမှုကို ရင်ဆိုင်နေရသည့် နိုင်ငံတစ်ခုဖြစ်သည်။ ဦးသိန်းစိန် အစိုးရလက်ထက်တွင် အထည်ချုပ်လုပ်ငန်းများ တိုးမြှင့်ခြင်းနှင့် အထူးစီးပွားရေးအုန်းများ တည်ထောင်ကာ အလုပ်လက်မဲ့ ပေါ်များနေမှုကို ငြင်း၏အစိုးရသက်တမ်းအတွင်း အတိုင်းအတာ တစ်ခုအထိ လျှော့ချိုင်ခဲ့သည်။ (ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ ၂၀၁၆)။ ထိုနောက် ၂၀၁၄ခုနှစ် သန်းခေါင်စာရင်းကို ယူအန်အက်ဖို့အောင် (UNFPA)၏ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၅၈.၈ သန်းနီးပါးရှိ အကူအညီဖြင့် အကုန်အကျခံကာ ကောက်ယူခဲ့သည်။ အဆိုပါ သန်းခေါင်စာရင်း အချက်အလက်သစ်များအား မြန်မာနိုင်ငံ၏ လူဦးရေ ပိုမာစ်၏တွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သည့် အသက်အရွယ်အပ်စု (အသက် ၁၇၅၅။၉ မှ ၂၇၅၉။၁၂) လူဦးရေမှာ (၁၇၃၉၉၉၉)၌ီးအထိ

၃ နောက်ဆက်တဲ့ ပုံ(၁)တွင် ကြည့်ရန်။

စစ်တမ်းနမ်နာကောက်ယူခဲ့သော နည်းစနစ်

စစ်တမ်းကောက်ယူခြင်း နည်းစနစ်

စစ်တမ်းနှင့် စာတမ်း၏ အကန္နုအသတ်များ

၁ မြန်မာနိုင်ငံရှိ ကျောင်းသားများ၏ အလယ်တန်း ကျောင်းထွက်နှုန်းများခြင်း ပြဿနာများ တစ်နှုင်ငံလုံးတွင် အလယ်တန်းကျောင်းများ နည်းပါးခြင်း၊ အလယ်တန်းပြ ဆရာ/မများ မလုံလောက်ခြင်းတို့ကြောင့်လည်း ဖြစ်ပါသည်။ ပုံများကို နောက်ဆက်တဲ့ ပုံ (၂၊ ၃၊ ၄)တွင် ကြည့်ရှုင်သည်။

ဤစာတမ်းတွင် အလုပ်လက်မဲ့နှင့် ပြည်ပသို့ရွှေပြောင်းသွားလာသော လူဦးရေ အရေအတွက်ကို နှစ်စဉ် အချက်အလက် (Time Series Data) မရရှိသောကြောင့် ငါးကိန်းရှင်နှစ်ခု၏ ဆက်စပ်မှုကို အထောက် အထား အခြေခံသည် လက်တွေ့အသုံးချိန်သော ဆန်းစစ်မှု (Empirical Analysis) မပြုလုပ်နိုင်ပေ။ အလုပ်ပြောင်းမှုများ (Labour Movement) နှင့် တရားမဝင် (Informal Sector) (ကျပ်နီး)ကဏ္ဍတွင် ပါ ဝင်နေသည့် လုပ်သားများနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် အကြောင်းအရာများ မပါဝင်ပေ။ ထိုအပြင် မူဝါဒများ အကြောင်း အသေးစိတ်လေ့လာချက်များလည်း မပါဝင်ပေ။

ရွှေပြောင်းလုပ်သားအဖြစ် အဓိက တွန်းအားပေးမှုဖြစ်စေနိုင်သော အချက်များ

ကမ္မာ့ဘက်၏ ထုတ်ပြန်ချက်အရ မြန်မာနိုင်ငံ၏ အလုပ်သမားအင်အားတွင် ပါဝင်သော အလုပ်သမား (၃)ဦးတွင် (၂)ဦးမှာ များစွာကျမှုမှု မလိုအပ်သော လုပ်နီးများတွင် လုပ်ကိုင်နေကြသည်။ ထိုအပြင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပညာရေးစနစ်ဖြစ်သော ပညာတစ်နှစ် ပိုသင်ခြင်းအား အလုပ်ရှင်က မည်သူ့တန်ဖို့ဖြတ်သည်ကို တိုင်းတာခြင်းဖြစ်သော ပညာရေးမှ ရရှိသည့် အကျိုးကျေးဇူးသည် ဒေသတွင်း ပျမ်းမျှ၏ ထက်ဝက်သာ ရှိပြီး ကမ္မာ့ဒီယားနှင့် လာအိုအပါအဝင် နှိုင်းယူဉ်နိုင်များထက် နိမ့်ပါးနေသည်။ (CUNNINGHAM, et al., 2018) ထိုအပြင် ပြည်ပသို့သွားရောက် အလုပ်လုပ်ကိုင်ရန် အတွက်လည်း ပြည်တွင်း၌ တွန်းအားများ ရှိနေသည်။

ပထမအချက်မှာ ၂၀၁၈ခုနှစ်တွင် အသစ်ပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ တစ်ရက်အနည်းဆုံး လုပ်ခေါ် (၄၈၀၀)ကျပ်ဖြစ်ပြီး၊ ထိုအချိန်၌ ထိုင်းနိုင်ငံ၏ တစ်ရက်အနည်းဆုံးအခကြေးငွေမှာ (၁၇,၀၀၀)ကျပ်၊ မလေးရှားတွင် ၁၂,၀၀၀ကျပ်၊ လာအိုနိုင်ငံတွင် (၆၈၀၀)ကျပ်စသဖြင့် အသီးသီးရှိကြပြီး မြန်မာနိုင်ငံမှာမူ အနည်းဆုံး အခကြေးငွေ သတ်မှတ်ရာတွင် အာဆီယံနိုင်များထဲ၌ အနည်းဆုံးသတ်မှတ်ထားသော နိုင်ငံဖြစ်သည်။ (Rastogi, 2018) မြန်မာနိုင်ငံနှင့် အခြေအနေချင်း အလှမ်းမကွာသည့် နှိုင်ငံများနှင့် နှိုင်းယူဉ်လျှင် အမှန်တကယ်အလုပ်လုပ်ကိုင်မှုအား မြင့်မားသည်ဟု ပြောနိုင်သော်လည်း၊ မြန်မာနိုင်ငံရှိ အလုပ်အကိုင်များ၏ အရည်အသေးသည် ယူဉ်ပြုပြန်စွမ်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ အလုပ်သမားများ၏ ဘဝတိုးတက်မြင့်မားရေးကို သော်လည်းကောင်း အာမခံချက်ပေးနိုင်သည့် အနေအထား၌ မရှိသေးပေ။ အလုပ်သမား အများစုံမှာ အနည်းဆုံး အခကြေးငွေ သတ်မှတ်ချက်နီးပါးသာ ဝင်ငွေ ရရှိနေပြီး ကွမ်းကျင်မှု ပိုမြင့်သည့် အလုပ်အကိုင်များတွင်မူ အာမခံကြေး အနည်းငယ်ကိုသာ ရရှိသည်။ (CUNNINGHAM, et al., 2018)

ပုံ(၁) မြန်မာနိုင်ငံမှ ပြည်ပသို့ ရွှေပြောင်းလုပ်သားအဖြစ် သွားရောက်လုပ်ကိုင်ရန် အဓိက တွန်းအားပေးမှု ဖြစ်စေနိုင်သော အချက်များ

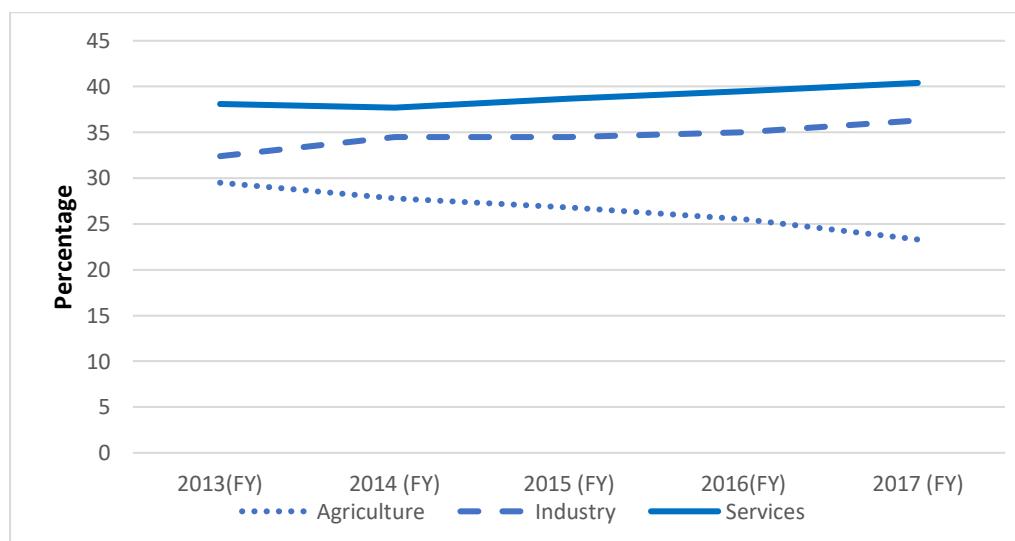
^၁<https://myanmarcesd.org/2018/03/09/stakeholders-reach-consensus-on-new-minimum-wage-law/>

ရင်းမြစ်။ သူရီနိုင် (၂၀၁၉)

ဒုတိယအချက်မှာ အလုပ်ရွားပါးခြင်းနှင့် လုပ်သားရွားပါးခြင်း အပြန်အလှန်ဆက်စပ်မှုဖြစ်သည်။ ပြည်တွင်း၏ အလုပ်ရွားပါးသည့် လုပ်သားများသည် ပြည်ပသို့ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်ကြရာ ပြည်တွင်း၏ လုပ်သားရွားပါးမှု ဖြစ်လာသည်။ ထိုအပြင် အပြန်အလှန်ဆက်စပ်မှု အနေဖြင့် လုပ်သားရွားပါးမှုကြောင့် နေရပ်ရှိအလုပ်များ ရပ်ဆိုင်းကုန်ဖြီး၊ အလုပ်နှင့် ဆက်စပ်သောလုပ်သားများကို အလုပ်မပေးနိုင်သောကြောင့် အလုပ်ရွားပါးမှု များ ဖြစ်ပေါ်လာသည်။ ထိုအလုပ်ရွားပါးမှုက လုပ်သားများ ရွှေ့ပြောင်းမှုကို ဖြစ်စေပြီး နေရပ်တွင် လုပ်သားရွားပါးမှု ပြန်လည်ဖြစ်ပေါ်စေပြန်သည်။ ယနေ့ခေတ် ကျေးလက်နေလူတန်းစားများသည် မိရိုး ဖလာ စိုက်ပိုးသီးနှံလုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်လျက် ရှိနေကြသော်လည်း ငါးတို့အလုပ်ကို ဆက်ခံမည့် သား မြေးများသည် နည်းပညာခေတ်ကို သိရှိကျမ်းဝင်နေကြပြီး ထိုလူငယ်ထုအတွက် လယ်ယာမြေတွင် တွန်ယက်စိုက်ပိုးခြင်းမှာ ဆွဲဆောင်မှုမရှိသော အလုပ်ဖြစ်လာသည်။ ထိုကဲ့သို့ တောင်ယာ၊ လယ်လူပုံးသူ တောင်သူမျိုးဆက်များ ရှားပါးလာခြင်းသည် နေရပ်တွင် လုပ်အားခေါ်နှင့် မြင့်တက်လာစေသည်။ မြန်မာ နိုင်ငံသည် စီးပွားရေးတိုးတက်မှုနှင့် ကောင်းမွန်လာခြင်းနှင့် ပုဂ္ဂလိကစီးပွားရေးကဏ္ဍ ပိုမိုကျယ်ပြန်လာ သော်လည်း (၂၄)သိန်းသော လုပ်သားထုအတွက်မှု အကျိုးသက်ရောက်မှု အနည်းငယ်သာလျှင် ရှိသည်။

တတိယအချက်မှာနေရပ်တွင် မိသားစုအား ကောင်းစွာထောက်ပံ့နိုင်သောဝင်ငွေမရှိခြင်းနှင့် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း နည်းပါးခြင်းဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် အလုပ်လုပ်ကိုင်နိုင်သော လူဦးရေ အထူးသဖြင့် ကျမ်းကျင်မှုနည်းပါးသော ပညာမတတ်သည့် ကော်လုပြာ လူငယ်အလုပ်သမားများအတွက် လုံလောက်သော အလုပ်အကိုင်ကို အစိုးရမှုသော်လည်းကောင်း၊ ပုဂ္ဂလိကမှုသော်လည်းကောင်း မဖန်တီးပေးနိုင်ပေ။ ထိုကြောင့်လည်း နိုင်ငံခြားသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်နေကြသော လူငယ်လုပ်သားများမှာ နေစဉ်နှင့်အမှု ထိုးပွားလာခြင်းဖြစ်သည်။

ပုံ(J) မြန်မာနိုင်ငံ၏ စုစုပေါင်းပြည်တွင်းထုတ်ကုန်တွင် အချိုးကျပါဝင်သောကဏ္ဍများ (Share of GDP at current price)

Source:<http://mmsis.gov.mm/statHtml/statHtml.do>

မြန်မာနိုင်ငံ၏ စုစုပေါင်းပြည်တွင်းထုတ်ကုန်တွင် စိုက်ပိုးရေးကဏ္ဍမှ ပါဝင်မှုမှာ ယခင်ကကဲ့သို့ အား မကောင်းတော့ဘဲ တဖြည်းဖြည်းကျဆင်းလာသည်ကို တွေ့ရသည်။ စိုက်ပိုးရေးကဏ္ဍ၏ ထုတ်လုပ်မှုသည် ၂၀၁၃ခုနှစ်မှစ၍ တစ်နှစ်လျှင် ၁၁.၅%နီးပါးဖြင့် ဆက်တိုက်ကျဆင်းလျက်ရှိသည်။ မြန်မာနိုင်ငံရှိ လူဦးရေ အများစုမှု လယ်ယာစိုက်ပိုးရေးကို အများစုလုပ်ကိုင်ကြသောကြောင့် လယ်ယာစိုက်ပိုးရေးကဏ္ဍမှ ထုတ်လုပ်မှုကျဆင်းလာခြင်းသည် တတိုင်းပြည်လုံး၏စီးပွားရေး ကျဆင်းခြင်းပင်ဖြစ်သည်(စကားချပ် ၁)။

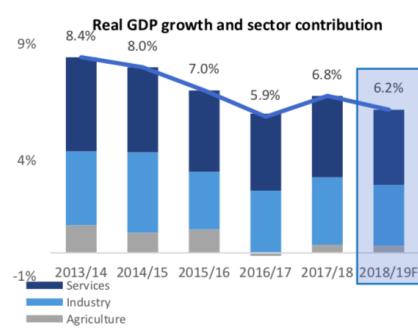
စကားချပ် ၁။ စီးပွားရေးတိုးတက်မှု အချက်အလက်အပါ သဘောထားကွဲလွှဲမှုများ။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၏ စီးပွားရေးအကြော်ဗောဓာတ်မှ ရွှေ့ကျင်တာနယ်မှ ငါး၏ လူမှု ကွဲနှုန်းယောက်တစ်ခုဖြစ်သော (Facebook)တွင် မြန်မာအစိုးရမှ ထုတ်ပြန်ထားသည် အချက်အလက်များကို အသုံးပြုခြင်းမရှိဘဲ၊ မြန်မာနိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးတိုးတက်မှုကို ယခုလို ပြောလုပ်ထားသည်။ “Last few days have come a slew of good numbers on Myanmar's economy (all non-myanmar Govt sources): GDP growth in current FY revised upwards from 6.2 to 6.6% (Developing Asia average: 5.7%).” (Sean Turnell, April 4, 2019)

ဒေါက်တာရွှေ့ကျင်တာနယ်မှ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ရှုံးပိုးတိုးတက်မှုနှင့်နှုန်းသည် လက်ရှိဘဏ္ဍာရေး နှစ် (၂၀၁၈-၂၀၁၉ခုနှစ်)တွင် ၆.၄ရာခိုင်နှုန်းမှ ၆.၆ရာခိုင်နှုန်းထိုးတက်ခဲ့သည်ဟု ဆို ထားသည်။ ထိုးအပြင် အဆိပ်ပြု၍ ပြောလုပ်နှင့်နှုန်းထိုးတက်မှု မျှမှုများ ပျော်ရွေ့ဆိုလိုရင်းမှာ တိုးတက်မှုနှင့်(၅.၇ ရာခိုင်နှုန်း)ထက် များသည်ဟု ညွှန်းဆိုထားပါသည်။ ဆိုလိုရင်းမှာ ၂၀၁၈-၂၀၁၉ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံသည် အာရုံဖြူးဆီးနှင့် နှုန်းယဉ် လျှင် မျှမှုများပြင့် ၁၀.၉ရာခိုင်နှုန်းများသေးဆိုသည် သဘောဖြစ်သည်။

သို့သော် ကမ္မားဘက်က မြန်မာနိုင်ငံ၊ စီးပွားရေးတိုးတက်မှု (Economic Growth)ကို ၂၀၁၇-၂၀၁၈ခုနှစ်တွင် ၆.၈ရာခိုင်နှုန်းရှိခဲ့ပြီး ၂၀၁၈-၂၀၁၉ခုနှစ်တွင် ၆.၄ရာခိုင်နှုန်း သာရှိပြီး ၁၀.၉ရာခိုင်နှုန်းကျဆင်းသွားမည်ဟု ခန့်မှန်းထားသည်။

Figure 5: Real GDP growth is expected to decline

Sources: MOPP; WB staff estimates

ထိုအပြင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ စိုက်ပျိုးသီးနှံများကို အဓိကဝယ်ယူနေသော တိုင်းပြည်များမှာ တရုတ်နိုင်ငံနှင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံတို့ဖြစ်သည်။ တရုတ်နိုင်ငံနှင့် ကုန်သွယ်ရာတွင် မတရားမှုများ၊ မမှုတမှုများ များစွာဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိပြီး ထိုပြဿနာအဝေကို ဖြေရှင်းနိုင်ရန် မြန်မာအစိုးရမှ တရုတ်ပြည်အစိုးရသို့ တိုက်ရှိက်တောင်းဆိုများ ပြုလုပ်ရန် နောင့်နေးလျက်ရှိနေသည်။ တရုတ်အစိုးရဘက်မှ တရားမဝင် ကုန်သွယ်မှုများအစား အရည်အသွေးပြည့်ဝသော ကုန်စည်များကို ပိုမိုတောင်းဆိုလျက်ရှိသော်လည်း မြန်မာနိုင်ငံဘက်မှ တောင်သူများသည် ယင်းတို့ လိုချင်သော အရည်အသွေးပြည့် ကုန်စည်ဖြစ်စေရန် နည်းပညာ၊ ငွေကြေး၊ ဈေးကွက်ခန်းများနိုင်မှုတို့တွင် ခေတ်နောက်ကျလျက်ရှိသည်။ ထိုကွာဟမှုကို ဖြေရှင်းနိုင်ရန် မြန်မာအစိုးရမှ တတ်နိုင်ခြင်းမရှိဘဲ နောက်ဆုံးတွင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍသည် ပမာဏကြီးမားသော တရားမဝင်ကုန်သွယ်မှုများနှင့် တရုတ်နိုင်ငံအပေါ်တွင် မို့ခို့အားထားနေရမှုများကြောင့် ယိမ်ယိုင်လာပြီး ပြည်တွင်းရှိတောင်သူများ၏ မျိုးဆက်သစ် လူငယ်များသည် ထိုပြဿနာများကို မဖြေရှင်းနိုင်တော့ဟု ထင်မြင်သုံးသပ်လာသည်။

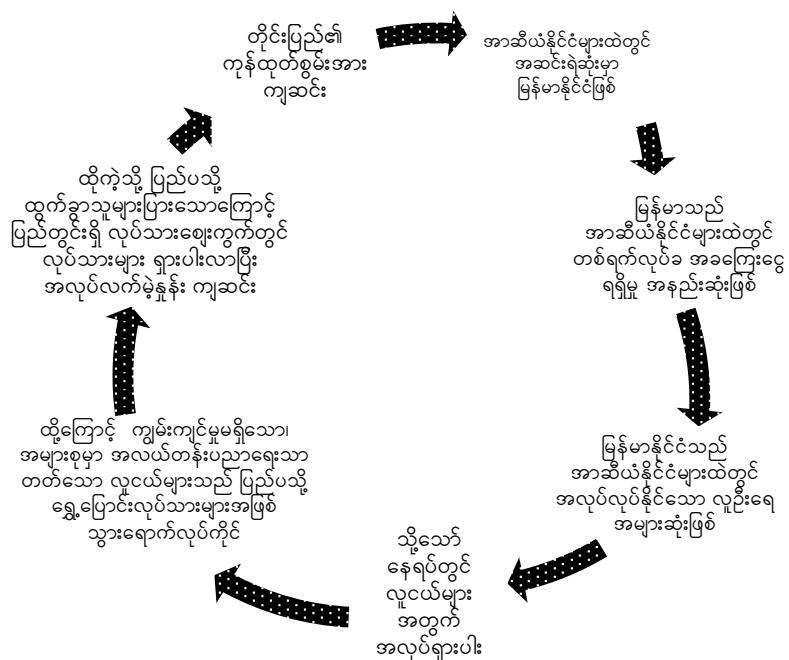
ထိုအတူ အိန္ဒိယနိုင်ငံသည် မြန်မာနိုင်ငံနှင့် နယ်နိမိတ်ချင်းထိစပ်၍ တရုတ်နိုင်ငံနှင့် နီးစပ်သည့်နိုင်ငံတစ်ခု ဖြစ်သည့်အတွက် ပိုမိုအလေးပေးသော ဆက်ဆံရေးမရှိဘဲ သာမန်သံတမန်ဆက်ဆံရေး ပုံစံမျိုးသာရှိသည်ကို တွေ့ရသည်။ ၂၀၁၈ခုနှစ်တွင်မှ အိန္ဒိယနိုင်ငံမှ ငါးမိုးတို့ ပြည်တွင်းတောင်သူများ၏ ကောက်ပဲသီးနှံဈေးနှင့်များမှ မကျစေရန် မြန်မာနိုင်ငံမှ တင်သွင်းသော ကောက်ပဲသီးနှံတို့ကို တင်သွင်းခွင့်ပိုက်လိုက်သည်။ (KO, 2018) ထိုရှိက်ခတ်မှုသည် စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍကို အဓိကအားထားနေသော မြန်မာနိုင်ငံအတွက် အလွန်အထိနာသောကိစ္စဖြစ်ပြီး ထိုပြဿနာအပေါ် မြန်မာနိုင်ငံမှ တန်ပြန်ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း မရှိသေးသည်ကို တွေ့ရသည်။

လူဦးရေ၏ ၇၀%ရှိသော ကျွေးလက်နေပြည်သူ အများစုသည် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍအပေါ် ထိုက်ရှိက်သော်လည်းကောင်း၊ သွယ်စိုက်ရှိသော်လည်းကောင်း မို့ခို့နေကြပြီး၊ မြန်မာနိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးသည် စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍကို အထူးအားထားသည့်နိုင်ငံ ဖြစ်ပါသည်။ (MSDP 2018) အဆိုးဆုံးမှာ မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရသည် စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍကို မည်မျှပင် အလေးထားသည်ဟု မကြာခဏ ကြေညာနေသော်ပြေားလည်း တရုတ်နိုင်ငံ၊ ထိုင်းနိုင်ငံတို့မှ စိုက်ပျိုးသီးနှံများကို မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းသို့ တင်သွင်းခွင့်ပေးနေသည်မှာ အလွန်ဆိုးရွားသော လုပ်ရပ်ဖြစ်သည်။ ဤကဲ့သို့ ပြည်ပမှ စိုက်ပျိုးသီးနှံများကို ပြည်တွင်းသို့ တင်သွင်းခွင့်ပေးနေသည်မှာ နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးကို အစိုးရကိုယ်တိုင် ပြန်ရှုထိခိုက်အောင် လုပ်သကဲ့သို့ ဖြစ်စေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ပြည်တွင်း၌ ထုတ်လုပ်နိုင်သော အခြေခံစားသောက်ကုန်များကို ပြည်ပမှ တင်သွင်းစေခြင်းသည် အဆိုပါကုန်ပစ္စည်းများအချင်းချင်း ယူဉ်ပြီးမှုပိုမိုမြင့်တက်လာစေသည်။ ထိုသို့ ယူဉ်ပြီးမှုပြင်းထန်လာခြင်းသည် အခြေခံစားသောက်ကုန်ပစ္စည်းများထုတ်လုပ်သော လုပ်ငန်းရှင်များအတွက် အမြတ်နည်းမှုများ ဖြစ်စေသည့် အပြင် ထုတ်လုပ်မှုကွင်းဆက်တစ်ခုလုံးတွင် ပါဝင်သော ပြည်သူများ၏ ဝင်ငွေပါထိခိုက်စေပါသည်။ အဆိုပါရိုက်ခတ်မှုသည် ဤတွင်မကသေးဘဲ အဆိုပါသွင်းကုန်နှင့် ဆက်စပ်သော ကုန်စည်များကိုပါ ထိခိုက်

စေသည်။ ဤအတိုင်းဖြစ်လာပါက ပြည်တွင်းလုပ်ငန်းများရပ်တန်း တုံးဆိုင်းသွားပြီး အခြေခံ စားသောက် ကုန်အတွက်ပင် သွင်းကုန်အဖြစ် ပြည်ပနိုင်ငံကို မြှုပ်လာရသော နိုင်ငံဖြစ်လာစေသည်။ ထိုကဲ့သို့ အခြေခံ စားသောက်ကုန်များကို ပြည်ပမှသွင်းကုန်အဖြစ် အားကိုးလာခြင်းသည် နိုင်ငံရေးအရပါ၏ဗုံး နိုင်ခြင်းဖြစ်သည်။^၆

ဤကဲ့သို့ ပြည်တွင်းရှိ လူငယ်များအတွက် စိုက်ပိုးရေးကဏ္ဍရှိ လုပ်ငန်းများမှာ ဆိုးရွားသောအခြေအနေများ၊ ကုန်ထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းများမှာလည်း ပုံမှန်အလုပ်မပေးနိုင်သော အခြေအနေများသို့ ရောက်ရှိသောအခါ ငါးတို့ဘဝရှင်သနရေးအတွက် ပြည်ပသို့ ရွှေပြောင်းလုပ်ကိုင်မည့် စိတ်ကူးကို အကောင်အထည်ဖော်လာတော့သည်။ ဤသို့ပြင် လယ်ယာကဏ္ဍထုတ်လုပ်မှု ကျဆင်းလာခြင်းကြောင့် အလုပ်လက်မဲ့ များပြား လာစေခြင်း၊ ပြည်ပသို့ ရွှေပြောင်းသွားသော လူငယ်များ ပိုမိုများပြားလာစေခြင်းနှင့် ပြည်တွင်း အလုပ်လက်မဲ့နှင့် ကျဆင်းခြင်းတို့မှာ စဉ်ဆက်မပြတ် ပြဿနာစက်ဝန်းကဲ့သို့ ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိလာတော့သည်။

ပုံ(၃) မြန်မာနိုင်ငံ၏ အလုပ်လက်မဲ့နှင့် ရွှေပြောင်းလုပ်သားဆက်စပ်မှု ပြဿနာစက်ဝန်း

ရင်းမြစ်။ သူရိန်လွင် (၂၀၀၉)

မြန်မာနိုင်ငံ၏ အလုပ်လက်မဲ့ဖြစ်မှု အခြေအနေ

အလုပ်လက်မဲ့ပြဿနာမှာ မက်ခရီးသောဂေါ်ဇော်၏ ပြဿနာဖြစ်ပြီး ထိုပြဿနာသည် လူအများပေါ် တိုက်ရှုံးကိုသော်လည်းကောင်း၊ သွယ်ပိုက်၍သော်လည်းကောင်း ထိခိုက်စေသည်။ လူအများအတွက် အလုပ်

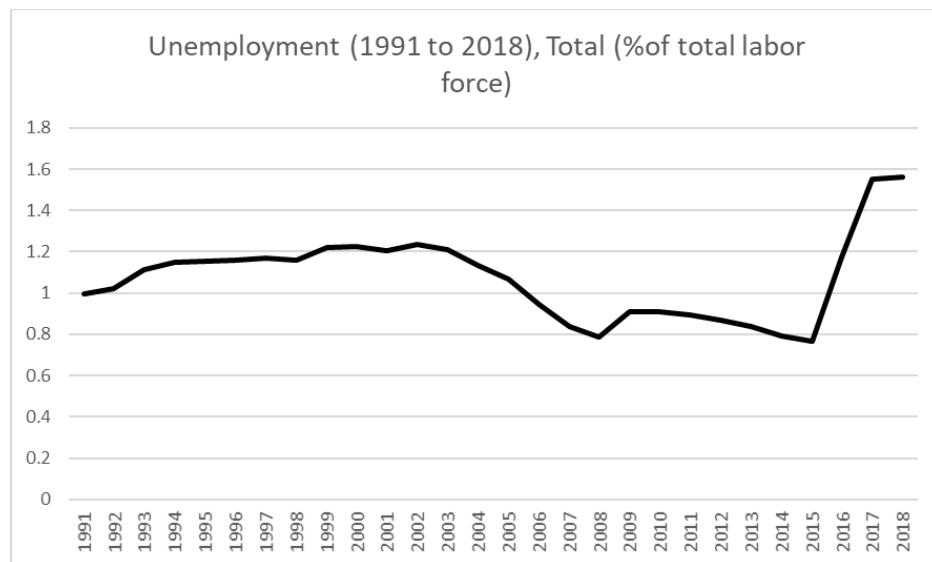
^၆ ဥပမာ- စင်ကာပူဗုံးနိုင်ငံသည် မလေးရှားခိုင်ငံမှ ရေတ်သွင်းနေရသော နိုင်ငံဖြစ်ပြီး နိုင်ငံရေးအရ ထိခိုက်လာသောအခါ မိမိ တိုင်းပြည်အတွင်းခြုံပြု၏ ပြုးစွာခဲ့သည်။

လက်မဲဖြစ်စေခြင်း ပြဿနာသည် ရင်းတို၏ လူနေမှုအဆင့်အတန်းကို နိမ့်ကျလာစေပြီး၊ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ပြဿနာများနှင့်လည်း ကြံ့တွေ့စေလာနိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် အလုပ်လက်မဲဖြစ်ခြင်းမှာ နိုင်ငံရေးအရ ဆွဲးနွေးငြင်းခုံရန် ခေါင်းကြီးပိုင်းနေရာတွင် အမြတ်များရှိနေသည်မှာ အုံသွေ့ဖွယ်ရာ မဟုတ်ပေ။ (Mankiw, 2012)

ထိုအပြင် စီးပွားရေးအဆောက်အအုံတွင် သဘာဝအရဖြစ်ပေါ်နေသော အလုပ်လက်မဲနှင့်နှုန်း (Natural Rate of Unemployment) ဆိုသည်မှာ လည်းရှိသည်။ နိုင်ငံတကာမှ လက်ခံထားသော ယင်းကိန်းရှင်အတွက် နှုန်းမှာ $U\%$ ဖြစ်ပြီးအဆိုပါ $U\%$ ထက်ကျော်လွန်ပါက အစိုးရမှ ဂရာတစိုက် ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရမည်ဖြစ်သည်။ အလုပ်လက်မဲနှင့်နှုန်းကို တိုင်းတာရာတွင် အလွယ်တကူနားလည်နိုင်သော တွက်နည်းမှာ၊

အလုပ်လက်မဲနှင့်နှုန်း=အလုပ်မရှိသောလူညီးရေ/အလုပ်လုပ်နိုင်သော လူညီးရေ $\times 100\%$

ပုံ(၄) မြန်မာနိုင်ငံ၏ အလုပ်လက်မဲနှင့်နှုန်း (၁၉၉၁ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၈ခုနှစ်အထိ)

Source: World Bank Dataset (Last Updated Date: 24 April, 2019)

Note: *Modeled ILO estimate. **unemployment refers to the share of the labor force that is without work but available for and seeking employment.

ကမ္မာ့ဘက်၏ အချက်အလက်အရ မြန်မာနိုင်ငံ၏ အလုပ်လက်မဲနှင့်နှုန်းကို ၁၉၉၁ခုနှစ်မှ ၂၀၁၈ခုနှစ်အထိ လေ့လာကြည့်ပါက အဆိုကာလတစ်လျောက် အလုပ်လက်မဲနှင့်နှုန်းအမြင့်ဆုံးအနေဖြင့် ၂၀၁၈ခုနှစ်တွင် ၁.၆ ရာခိုင်နှုန်းသာရှိသည်ကို တွေ့ရသည်။ ဤသည်မှာ အာဆီယံနိုင်ငံများတွင် မြန်မာနိုင်ငံမှာ အလုပ်လက်မဲနှင့်နှုန်းအနိမ့်ဆုံး နိုင်ငံများထဲတွင်ပါဝင်နေသည် (World Bank, 2019)^{၃၇} ထိုကဲ့သို့ မြန်မာနိုင်ငံ၏ အလုပ်လက်မဲနှင့်နှုန်းမြင်းမှာ ပြည်တွင်း၍ အလုပ်အကိုင်များပေါ်များ နေမှုကြောင့် လုပ်သားများ အလုပ်ရှိရကြသော

³⁷ အလုပ်လုပ်နိုင်သော လူညီးရေအိုသည်မှာ အသက်ဘဏ္ဍာန် မပြည့်သေးသော ကလေးငယ် များ၊ အသက် ဒေတက် ကြီးသောလူများ၊ နာမကျန်းဖြစ်နေသောလူများ၊ တပ်မတော်သား များနှင့် သာသနဝင်ပုဂ္ဂိုလ်များ မပါဝင်ပါ။

³⁸ လုနာစူသဟနလုအ မအေန = $\frac{\text{Number of unemployed people}}{\text{Number of people in the labour force}}$ $\times 1000$
³⁹ ပုံကို နောက်ဆက်စွဲ ပုံ(၁)တွင်ဖြည့်ပါ။

ကြောင့်ဟု ထင်စရာရှိပေသည်။ ထိုကဲသို့ မဟုတ်ပေ။ အကြောင်းမှာ ကမ္မာဘဏ်၏ အချက်အလက်အရ မြန်မာနိုင်ငံသည် ၁၉၉၀ခုနှစ်မှ ၂၀၁၈ခုနှစ်အထိ အလုပ်ရရှိမှု လူဦးရေအချိုးမှာ တဖြည်းဖြည်း ကျဆင်းလျက်ရှိပြီး အာဆီယံနိုင်ငံများအတွင်း အလုပ်ရရှိမှု လူဦးရေအချိုးအနည်းဆုံး နိုင်ငံများထဲတွင် ပါဝင်သည် (World Bank, 2019)^{၁၀}။ ဆိုလိုရင်းမှာ မြန်မာနိုင်ငံတွင်း၌ အလုပ်လက်မဲ့နှုန်း လျော့ကျနေ ခြင်းမှာ လုပ်သားများ ပြည်တွင်း၌ အလုပ်ရရှိမှုကြောင့် မဟုတ်ဘဲ မြန်မာနိုင်ငံရှိ လုပ်သားများသည် ပြည်ပ သို့ ရွှေပြောင်းလုပ်သားအဖြစ် သွားရောက်လုပ်ကိုင်နေကြခြင်းကြောင့် ပြည်တွင်း၌ လုပ်သားရှားပါးမှု (Labour Shortage) ဖြစ်ပေါ်လာပြီး အလုပ်လက်မဲ့နှုန်းနည်းခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုအပြင် အာဆီယံနိုင်ငံများ အတွင်း ပြည်ပသို့ ရွှေပြောင်းလုပ်ကိုင်နေသော လုပ်သားအများဆုံးရှိသည် နိုင်ငံမှာ မြန်မာနိုင်ငံဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ အလုပ်လက်မဲ့နှုန်း တိုင်းတာမှု အခက်အခဲများ

ဗဟိုစာရင်းအင်းအဖွဲ့^{၁၁}မှ ထုတ်ပြန်ထားသော မြန်မာနိုင်ငံ၏ ၂၀၁၇ခုနှစ် အလုပ်လက်မဲ့နှုန်းမှာ ၁ ရာခိုင် နှုန်းရှိပြီး ကိန်းကေန်းအားဖြင့် ၂၃၀၂၀၀၀ လူဦးရေ ရှိသည်ဟုဆိုသည်။ ထိုအပြင် နိုင်ငံတကာ အလုပ်သမားအဖွဲ့ချုပ် (ILO, 19th International Conference of Labour Statisticians) (Labour, November 2018)၏ အဆိုအရ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများသည် ဖွံ့ဖြိုးပြီးနိုင်ငံများနှင့် အလုပ်လက်မဲ့နှုန်း နှင့်ယူဉ်ရာတွင် နိမ့် သည်ဟုဆိုသည်။ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံဖြစ်သော မြန်မာနိုင်ငံတွင် အလုပ်လက်မဲ့နှုန်းကို သိရှိတိုင်းတာနိုင်ရန်အတွက် မည်ကဲ့သို့ ဆောင်ရွက်နေသည်ကို သေချာစွာ သိရှိလေ့လာနိုင်ရန် လက်လှမ်းမမိပါ။

ဥပမာအားဖြင့် အမေရိကန်နိုင်ငံတွင် ဆောင်ရွက်နေသော အလုပ်လက်မဲ့ အာမခံနှင့် အကျိုးခံစားခွင့်ပုံစံမှာ အလုပ်လုပ်နေသော လုပ်သားတစ်ယောက်သည် အလုပ်လက်မဲ့ဖြစ်တော့မည့် အခြေအနေ ကြံ့တွေ့လာလျှင် ငှါးတို့နေရပ်ရှိ လူမှုဖူလုံရေးဌာနနှင့် ဆက်သွယ်ပြီးနောက် အလုပ်လက်မဲ့အာမခံ ဝယ်ယူထားပါက အလုပ် သစ်မရခင် ကာလတစ်ခုအထိ (အနည်းဆုံး ၆၈) အထောက်အပံ့ပေးသည်ကို တွေ့ရသည်။ ထိုသို့ အလုပ် လက်မဲ့ဖြစ်သည့် အခြေအနေတွင် အစိုးရဌာနသို့ ဆက်သွယ်သည့် စနစ်ထားရှိသည့်အတွက် အစိုးရမှ တစ် နှင့်လုံး အတိုင်းအတာအရ အလုပ်လက်မဲ့နှုန်းကို အချိန်နှင့်တပြေးညီ သိရသည့်အခါ အလုပ်လက်မဲ့နှုန်း လိုအပ်သည်ထက် တိုးလာပါက ကြိုတင်စီမံချက်ဖြင့် ဖြေရှင်းနိုင်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင်လည်း ထိုကဲသို့ အလုပ်လက်မဲ့အာမခံစားနှင့်ကို စတင်ရန် ကြိုးစားသင့်ပြီး အစိုးရ သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂလိကအာမခံကုမ္ပဏီများနှင့် ချိတ်ဆက်၍ ကြိုးပမ်းသင့်သည်။ ထိုအပြင် အလုပ်လက်မဲ့ပြဿနာကို ဖြေရှင်းရန် ပဟိုဘက်တွင်လည်း များစွာတာဝန်ရှိပါသည်။ နိုင်ငံတကာဗဟိုဘက်များမှာ ငှါးတို့နိုင်ငံ၏ အလုပ်လက်မဲ့ပြဿနာအပေါ် တာဝန်ယူ ဖြေရှင်းမှုများရှိသော်လည်း မြန်မာနိုင်ငံရှိ ပဟိုဘက်မှာမူ ၂၀၁၃ ခုနှစ်ထဲတ် မြန်မာနိုင်ငံပဟိုဘက်ဥပဒေပါအတိုင်း ထုတ်ပြန်ရန် တာဝန်ရှိသည့် နှစ်စဉ် ထုတ်ပြန်ရမည့် အစိုင်ခံစာကို ၂၀၁၇-၂၀၁၆ခုနှစ် အထိသာ ထုတ်ပြန်ထားပြီး(လက်ရှိစာတမ်းရေးနေချိန်အထိ) ငှါးဘဏ္ဍာ ရေးနှစ်ချုပ် အစိုင်ခံစာတွင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ အလုပ်လက်မဲ့နှင့်သက်ဆိုင်သည်အချက်အလက်များ မပါရှိ သည်ကို တွေ့ရသည်။ ဤသည်မှာ ပဟိုဘက်အတွက် လူသားအရင်းအမြစ်များ လိုအပ်နေခြင်းနှင့် ထိရောက်သောသုတေသနလုပ်ငန်းများပြုလုပ်ရန် များစွာလိုအပ်နေခြင်းတို့မှာ ပေါ်လွှင်နေလျက်ရှိပါသည်။

^{၁၀} ပုဂ္ဂလို နောက်ဆက်တဲ့ ပုံ(၉)တွင်ကြည့်ပါ။

^{၁၁} Central Statistical Organization (CSO)

ထိုထိုဆိပါက မြန်မာနိုင်ငံ၏ ၂၀၁၇ခုနှစ် (အချက်အလက်နောက်ဆုံးရ ခုနှစ်) အလုပ်လက်မဲ့နှုန်းမှာ အာဆီယံနိုင်ငံများနှင့် နိုင်းယူဉ်ပါက ထိုင်းနိုင်ငံ (၁။၂%)၏နောက်တွင် ၂။၁%ဖြင့် ဒုတိယအနည်းဆုံး နိုင်ငံ ဖြစ်နေပါသည်။ (Secretariat, 2018) မြန်မာနိုင်ငံသည် ဆင်းရဲသလောက် အလုပ်လက်မဲ့နှုန်းကလည်း နည်းသည်။ အစိုးရမှုလည်း နိုင်ငံ၏ အလုပ်လက်မဲ့နှုန်းကို သေချာစွာ မသိရှိ၊ သိရှိနိုင်သော စနစ်လည်း မရှိပေ။ ပြည်သူများ၏ လက်တွေဘဝတွင်လည်း အလုပ်ရှားပါးမှုများက တသောသောညံလျက် ရှိသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် အဘယ့်ကြောင့် အလုပ်လက်မဲ့နှုန်းနည်းရသနည်းဟူသော မေးခွန်းအတွက်အဖြေမှာ မြန်မာ နိုင်ငံသည် အာဆီယံနိုင်ငံများထဲတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်စွမ်းရှိသော လူငယ်များ အများဆုံးရှိသော်လည်း ပြည်တွင်းတွင် လုပ်ခဲ့သော လစာနည်းပါးခြင်းနှင့် အလုပ်အကိုင် ရှားပါးခြင်းတို့ကို အကြောင်းပြု၍ ပြည်ပသို့ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူ များပြားနေသောကြောင့် ဆိုသည်မှာအဖြစ်နိုင်ဆုံးအဖြေ ဖြစ်သည်။ (ADB, 2018)

လူငယ်များ ပြည်တွင်းတွင် အလုပ်အကိုင်ရှားပါး၍ ပြည်ပသို့ ရွှေ့ပြောင်း လုပ်ကိုင်သည့်အတွက် အလုပ် လက်မဲ့နှုန်း ကျဆင်းသည်ဆိုသော အချက်မှာ ဂုဏ်ယူရမည့်အရာ မဟုတ်သည့်အပြင် ထိုလူအုပ်ကြီး နောင် အနှစ်ခုဝါ (အသက်ကြီးချိန်တွင်) မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပြန်ရောက်သည့်အခါ မြန်မာနိုင်ငံတွင် မည်ကဲ့သို့သော အကျိုးဆက်များ ဆက်လက်ဖြစ်ပေါ်နိုင်သည်ကို ကြိုတင်စဉ်းစား ပြင်ဆင်ရမည့် ကိစ္စဖြစ်ပေသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ၏ အခြေအနေး

နိုင်ငံတကာအလုပ်သမားအဖွဲ့ချုပ်၏ ၂၀၁၅ခုနှစ်တွင် ထုတ်ပြန်ချက်အရ ပြည်ပတွင် နေထိုင်သော မြန်မာ လူမျိုးများကို အောက်ပါအတိုင်း တွေ့ရသည်။ (ILO, 2015) အောက်ပါယေား(၁)အရ မြန်မာနိုင်ငံ သားများသည် ထိုင်းနိုင်ငံသို့ သွားရောက်မှု အများဆုံးဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံသား လေးလှိုးတွင် တစ်လှိုးသည် ၄၈%တို့ဘဝတစ်လျှောက် ပြည်ပသို့ ထွက်ခွာ၍ အလုပ်လုပ်ကိုင်ဖူးသူများ ဖြစ်ပြီး နိုင်ငံပြင်ပတွင် နေထိုင်သူလူလှိုးရေမှာ ၂။၈၇နှင့်အတွက် ဒေသကွင်းနိုင်ငံများအနက် အများဆုံးဖြစ်သည်။ နိုင်ငံတကာသို့ ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်ကြသူများ အေးလုံးနှင့် ပြည်တွင်း ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်ကြသူများ၏ အများစုံမှာ ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်များ ရရှိရန် ရည်ရွယ်ကာ ပြောင်းရွှေ့နေ ထိုင်ခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။ (CUNNINGHAM, et al., 2018)

ယေား(၁) နိုင်ငံအလိုက် ပြည်ပတွင် သွားရောက်လုပ်ကိုင်သော မြန်မာနိုင်ငံသား အရေအတွက် (Myanmar international migrants by destination)

Destination	Number	% of all migrants	Male	%	Female	%
All countries	2,021,910	100	1,233,168	61	788,742	39
Thailand	1,418,472	70.2	812,798	57.3	605,674	42.7
Malaysia	303,996	15	245,772	80.8	58,224	19.2
China	92,263	4.6	53,126	57.6	39,137	42.4
Singapore	79,659	3.9	39,078	49	40,581	51
Other	49,774	2.4	31,108	62.4	18,671	37.6
USA	37,577	1.9	21,937	58.3	15,640	41.7
India	17,975	0.9	10,917	60.7	7,058	39.3
Korea	14,592	0.7	14,118	96.7	474	3.3
Japan	7,597	0.4	4,314	56	3,283	44

၁။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ၏ အခြေအနေးကို လေ့လာသိရှိနိုင်ရန် ရရှိကာ မြန်မာ (KMSS) နှင့်အင်းလား ဘောဂလောက်တို့ ၂၀၁၈ခုနှစ်တွင် ပူးပေါင်းသူတေသနပြု လုပ်ခဲ့သည့် (Understanding the obstacles to promoting safe migration in Myanmar, Report, March 2019) အချက်အလက်များကို အခြေခံ၍ ရေးသားပါသည်။ ပိုမိုလေ့လာသိရှိနိုင်ရန် <https://www.kmsscaritasmyanmar.org/index.php?id=47> တွင် ဖတ်ရှုနိုင်ပါသည်။

ເຟວກົງທັນ ່ລ່ມລາວກົງທັນຕະໜີ: ມູນະ: ອາຣ ທີ່ມີ: ຂຶ້ນດຳຕູນ ຊາລຸບນໍລຸບນັກຕົວເວົາ ມຸນົມາກຶ້ນດຳວະນະ: ມູນະ: ກິ່ງ
ຢູ່ຕະວະພຼືລຸບນໍ້າຮ່າ ອົບ. ໧% ມູນ ອາຍຫຼວງປັບສຸດ ປລົບຕະຫຼອກຄຸນຕູນ ຊາລຸບນໍລຸບຕົວຫຼວງ. ຈຈ. ໨%
ມູນ ປັດລາຍຫາຕູນລຸບນໍ້າຕູນ ລຸບນໍກິດຕື່ມີ: ໧໦% ມູນ ຖືກົນປິ້ງເຮັດລຸບນໍົມ: ມູນຕູນ ລຸບນໍກິດຫຼວງ. ອາຄູວະ
໤໦% ເກົ່າງຕູນ ພິဝົດເວົາ ຊາລຸບນໍມູນ ອີ່ມືອາກຸາ ດະລາວ: ຕິດົກ: ຄຸນ: ຕ່າເຮັດສຸດ ວັກຕົວໃຈ: ສູງຍິ່ງ
ເຄື່ອນໄຫວກົນມູນຕື່ມີເປື້ນຫຼວງ. ອາຄູວິທາຕູນຕູນ ເງ. ໩% ກ ມຸນົມາກຶ້ນດຳຫຼືປົກສົງຮົກ ອັດໃຈຕົນສິມີ:
ມຸນົມາກຶ້ນດຳຫຼືປົກສົງຮົກ ອັດໃຈຕົນມກູ້ຢູ່ ໨໔. ໧% ສູງຫຼວງກິ່ງ ແຕ່ງວະຫຼວງ. ມຸນົມາກຶ້ນດຳຫຼືປົກສົງຮົກ
ອັດໃຈຕົນສູງຫຼວງ ຮັບຊື່ນ້ຳກົນ: ຕະມູ ໧໦. ໨% ມູນ ລາມຫຼີ້ນຸ້ອງອາຕູນ: ເວົາອົງປົກປົກສົງຮົກ ອັດໃຈຕົນສິມີ:
ວຸ້ນຸ້ອງມູນ ອຸ້ນຸ້ອງອາຕູນ: ປົກສົງຮົກ ອັດໃຈຕົນສູງຢູ່ ໨. ໬% ສູງຫຼວງກິ່ງ ແຕ່ງວະຫຼວງ. ພິ້ວເວົາ ທີ່ຫຼືປົກສົງລາວກົນຕູນ
ມຸນົມາກຶ້ນດຳນີ້ ຊາລຸບນໍອກຕິດຮູ້ແຜູກືນມູນວາ ແຮູ້ເປົງດັບລຸບນໍວະນະ: ມູນ ປົກສົງລາວກົນມ່ນີ້ເປົງຕົວດັບ:
ເຄື່ອນປົກຫະວະ: ຫຼວງ (CHANTAVANICH & VUNGSIRIPHISAL, 2012)

ရွှေပြောင်းလုပ်သားများ၏ အခြေအနေ

မြန်မာနိုင်ငံမှ ရွှေပြောင်းလုပ်သားများသည် ၂၀၁၄ခုနှစ်သန်းခေါင်စာရင်း အချက်အလက်များအရ နိုင်ငံခြားသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်သူများမှာ စုစုပေါင်းအိမ်ထောင်စုဝင် ၂သန်းခန့် ရှိသည်ကို တွေ့ရသည်။ ထိုကဲ့သို့ နိုင်ငံခြားသို့ ပြောင်းရွှေလုပ်ကိုင်သူများ၏ အိမ်ထောင်စုဝင်များတွင် ၆၀%နီးပါးမှာ ၂၀၉၅ခု ၃၄၅၅၇ အရွယ် များ ဖြစ်ကြသည်။ ထိုကြောင့် ထိုသူများ၏ အိမ်ထောင်ဖက်ရွေးချယ်မှုသည် နိုင်ငံအပေါ် အကျိုးသက် ရောက်မှု ရှိစေသည်။ ဆုံလိုသည်မှာ လူငယ်အများစုသည် နိုင်ငံခြားသို့ ရွှေပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများ ဖြစ် ခြင်းကြောင့် မိမိအိမ်ထောင်ဖက်ကို နိုင်ငံခြားရှိ ဒေသမတူသော မြန်မာနိုင်ငံသားများနှင့် ရနိုင်ချေများသည်။ အကယ်၍ နိုင်ငံခြားတွင် အလုပ်လုပ်ကိုင်သည့်အချိန် အိမ်ထောင်ကျပါက ဖြစ်နိုင်သည်မှာ ပြည်ပတွင် ရွှေပြောင်းလုပ်ကိုင်နေသော လူငယ်အများစုသည် ပြည်တွင်းတွင် လုပ်ခကောင်းစွာမရှု အလုပ်ရှားပါးသည့် အတွက် နိုင်ငံခြားသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်သူ အများစုဖြစ်သောကြောင့် ပညာကောင်းစွာမတတ်သော ဆင်းရေသူအချင်းချင်းသာ အိမ်ထောင်ကျနိုင်ချေများပြီး အိမ်ထောင်ကွဲမှုများလည်း မြင့်တက်လာနိုင်သည်။

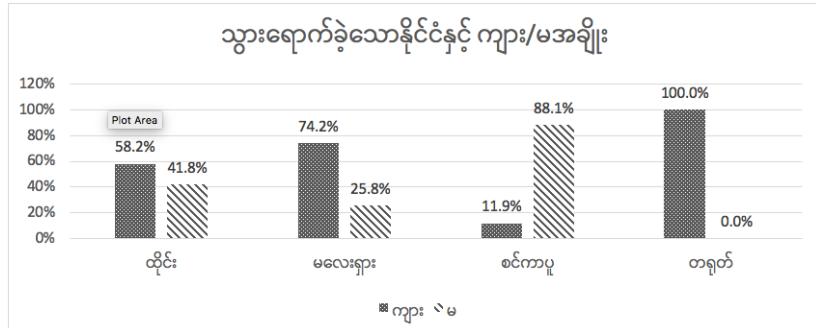
၂၀၁၄ခုနှစ် သန်းခေါင်စာရင်းအရ မြန်မာနိုင်ငံမှ ပြည်ပသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်သူများထဲတွင် ထိုင်နိုင်ငံသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုဝင်မှာ ၃၀.၂%ဖြင့် အများဆုံးရှိနေပြီး မလေးရွားသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုမှာ ၁၅%ဖြင့် ဒုတိယအများဆုံးရှိသည်။ ငါးတို့နောက်တွင် တရာ့တို့နိုင်ငံသို့ သွားရောက်သူ ၄၀.၆%၊ စင်ကာပူနိုင်ငံသို့ သွားရောက်သူ ၃၀.၉% စသဖြင့် အစဉ်လိုက်အတိုင်းရှိနေသည်ကို တွေ့ရသည်။

လေ့လာခဲ့သော ရွှေပြီးနမူနာလူဦးရေမ ရွှေပြောင်းလုပ်သားများ၏ အခြေအနေ

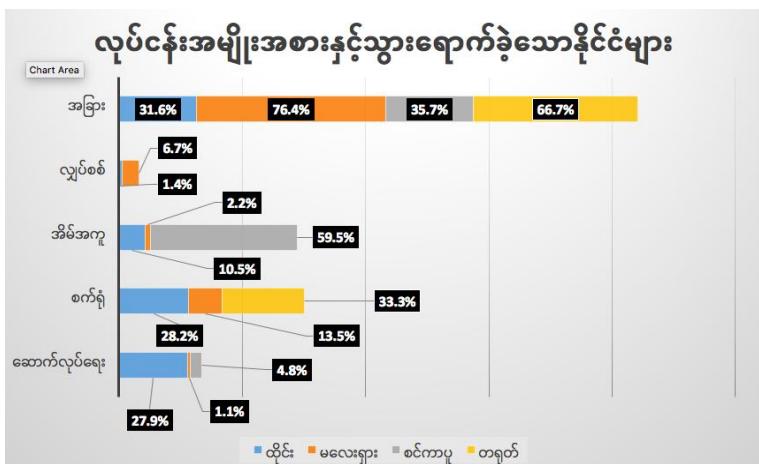
လေ့လာခဲ့သော နမူနာစစ်တမ်းအရ နိုင်ငံခြားသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်ခဲ့သော ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သား (၄၃၀) တွင် ထိုင်းနိုင်ငံသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်ခဲ့သူ ၂၉၄။၅%ဖြင့် စုစုပေါင်းလူဦးရေ၏ ၆၈.၄%ရှိခဲ့ပါသည်။ ၄၇။ ၂၉၄။၅%ဖြင့်ပါသည်။ ၄၇။ ၂၉၄။၅%ဖြင့်သွင် အမျိုးသား ၁၇၁။၅%နှင့် အမျိုးသမီး ၁၂၃။၈%ဖြစ်ပါသည်။ ဒုတိယ အများဆုံးအနေဖြင့် မလေးရှားနိုင်ငံသို့ ၈၉၉။၅% သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြပြီး စုစုပေါင်းလူဦးရေ၏ ၂၀.၇% ရှိပါသည်။ ယင်းရာခိုင်နှစ်ဦး၏ ၂၄၀.၂%သည် အမျိုးသားများဖြစ်ပြီး ၂၅၅.၈%သည် အမျိုးသမီးများ ဖြစ်ပါသည်။ စင်ကာပူနိုင်ငံသို့ သွားရောက်သော ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားသည် စုစုပေါင်းလူဦးရေ၏ ၂၀.၈%ဖြစ်ပြီး

၄၂။၈၅% ၈၈။၁% အမျိုးသမီးများဖြစ်သည်။ ကျန်သော ၁၁။၉% အမျိုးသားများဖြစ်သည်။ တရုတ်နိုင်ငံသို့ သွားရောက်သော ရွှေပြောင်းလုပ်သားအရေအတွက်သည် နည်းပါးလှ၍ စုစုပေါင်းလူဦးရေ၏ ၀.၇% သာရှိပြီး အားလုံးမှာ အမျိုးသားများသာ ဖြစ်သည်။

ပုံ(၃) ရွှေပြောင်းသွားသော နိုင်ငံနှင့် ကျား/မအချိုး

ပုံ(၅) လေ့လာခဲ့သော နမူနာစစ်တမ်းအရ ရွှေပြောင်းလုပ်သားများ သွား ရောက်ခဲ့သော နိုင်ငံများနှင့် လုပ်ငန်းအမျိုးအစား

ထိုင်းနိုင်ငံသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်သူ အများစုံမှာ ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍတွင် လုပ်ကိုင်ကြသည်။ စစ်တမ်း ရလဒ်အရ ၂၂။၉ရာခိုင်နှုန်းမှာ ဆောက်လုပ်ရေးစက်ရုံတွင် လုပ်ကိုင်သူ ၂၃။၂ရာခိုင်နှုန်း၊ အိမ်အကူ လုပ်ကိုင်သူ ၁၀။၅ရာခိုင်နှုန်း၊ လျှပ်စစ်နှင့်ဆိုင်သော အလုပ်များလုပ်ကိုင်သူ ၁၁။၄ရာခိုင်နှုန်းနှင့် အခြား လုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သူ ၃၁။၆ရာခိုင်နှုန်းရှိသည်။ အဓိကအားဖြင့် ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း (ပန်းရုံအုတ်စီ)ကို လုပ်ကိုင်ကြသည်။

မလေးရှားနိုင်ငံသို့ သွားရောက်သူအများစုံမှာ ထုတ်လုပ်ရေးနှင့်စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများကို အများစုံ လုပ်ကိုင် ကြသည်။ စစ်တမ်းရလဒ်အရ မလေးရှားနိုင်ငံသို့ ရွှေပြောင်းလုပ်ကိုင်သူ အများစုံမှာ အဓိကအားဖြင့် စက်ရုံ လုပ်ငန်း(ကြက်သားအအေးခန်း၊ တိရစ္ဆာန်အစာ)တွင် လုပ်ကိုင်ကြပြီး ၁၃။၅% ရှိပါသည်။ မလေးရှားနိုင်ငံ သည် မြန်မာနိုင်ငံမှ ရွှေပြောင်းလုပ်သား ဒုတိယအများဆုံး သွားရောက်သော နိုင်ငံဖြစ်ပါသည်။

စင်ကာပူနိုင်ငံသို့ ရွှေပြောင်းလုပ်ကိုင်သူ အများစုံမှာ အမျိုးသမီးများဖြစ်ပြီး နမူနာစစ်တမ်းတွင် ဖြေဆိုသူ များ၏ ၂၀။၂% ရှိပါသည်။ အိမ်အကူ လုပ်ငန်းကို အဓိကလုပ်ကိုင်ကြပြီး ရာခိုင်နှုန်းအားဖြင့် ၅၉။၅%

ရှိပါသည်။ ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်သူ အနည်းငယ်ရှိပါသည်။ စင်ကာပူနိုင်ငံ၌ လုပ်ကိုင်ကြသော အမျိုးသမီးအများစု အခါက ကြံတွေ့ရသော ပြဿနာများ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာပြဿနာများ ဖြစ်သည်။ ဥပမာ - အိမ်ရှင်၏ တိုက်ခန်း (သို့) အိမ်၏သာ အချိန်ကြာမြင့်စွာ နေထိုင်ရသောကြောင့် လူမှုဆက်ဆံရေးနည်းပါးလာခြင်း၊ အလုပ်ချိန် ပိုမိုစေခိုင်းခြင်းနှင့် ညျဉ်းပမ်းနိုင်စက်ခြင်းတို့ ဖြစ်သည်။

အနာဂတ်ဦးတည်ရာကို ခန့်မှန်းနိုင်သော မျဉ်းကွေးမော်ဒယ် (Trend Curve Model)

ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများနှင့် ရွှေ့ပြောင်းသွားရသော အကြောင်းအရင်းများအား Regressionကို အသုံးပြု၍ Trend Analysis Model (၁၀)မျိုးဖြင့် လေ့လာဆန်းစစ်ထားပါသည်။ အဆိုပါ Trend Analysis Model (၁၀)မျိုးမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

1. Linear Trend Model

$$Y = \beta_0 + \beta_1 X + \varepsilon_t$$

2. Logarithmic Trend Model

$$Y = \beta_0 + \beta_1 \log_e X + \varepsilon_t$$

3. Inverse Trend Model

$$Y = \beta_0 + \beta_1 \left(\frac{1}{X} \right) + \varepsilon_t$$

4. Quadratic Trend Model

$$Y = \beta_0 + \beta_1 X + \beta_2 X^2 + \varepsilon_t$$

5. Cubic Trend Model

$$Y = \beta_0 + \beta_1 X + \beta_2 X^2 + \beta_3 X^3 + \varepsilon_t$$

6. Compound Curve Trend Model

$$Y = \beta_0 \beta_1^X$$

7. Power Curve Trend Model

$$Y = \beta_0 + (X^{\beta_1}) (e^{\varepsilon_t})$$

8. Sigmoid (S) Curve Trend Model

$$Y = e^{\beta_0 + \beta_1 \left(\frac{1}{X} \right) + \varepsilon_t}$$

9. Exponential Curve Trend Model

$$Y = \beta_0 (e^{\beta_1 X + \varepsilon_t})$$

10. Growth Curve Trend Model

$$Y = \beta_0 (\beta_1^X) \varepsilon_t$$

ငြင်း(၁၀)မျိုးအနက် Compound Curve Trend Modelသည် R-square အားနည်းသော်လည်း Coefficient တစ်ခုချင်းစီ လေ့လာဆန်းစစ်သောအခါ ယုံကြည်စိတ်ချရသော ရာခိုင်နှုန်းအဆင့်(၉၉%)ရှိပြီး အများ(၁%) သာရှိပါသည်။ ထိုကြောင့် ငြင်း Compound Curve Trend Modelအား R-square အားနည်းသော်လည်း အခြားမော်ဒယ်များနှင့် နှုန်းယူဉ်ပါက Coefficient တစ်ခုချင်းစီသည် Significant Level အားကောင်းသောကြောင့် အကောင်းဆုံးမော်ဒယ်အဖြစ် ရွှေ့ချယ်ရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ငြင်း Compound Curve Trend Model၏ ညီမှုခြင်းမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

$$Y = \beta_0 \beta_1^X$$

Y = လေးလာသော နေရာဒေသရှိ ရွှေပြောင်းလုပ်သား အရေအတွက်

X = ရွှေပြောင်းရသော အကြောင်းအရင်း (ဝင်ငွေနည်းပါးခြင်း၊ နိုင်ငံရပ်ခြားတွင် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းပေါ်များခြင်း၊ နေရပ်တွင် စိုက်ပျိုးရေး မဖြစ်ထွန်းခြင်း၊ မိသားစုအရွယ်အစား၊ ကြီးမားခြင်း၊ သူငယ်ချင်း၏ ဆွဲဆောင်မှု၊ အနီး/ခင်ပွန်းချစ် သူရည်းစားများ၏ တိုက်တွန်းမှု၊ အခြားအကြောင်းအရင်းများ)

ε = အများတန်ဖိုး

Compound Trend Curve Model ၏ ညီမှုခြင်း သဘောသဘာဝအရ ရွှေပြောင်းရသော အကြောင်းအရင်း (X) တစ်ယူနစ်တိုးတိုင်း ရွှေပြောင်းလုပ်သား အရေအတွက် (Y) သည် $\beta_0 + \beta_1 \text{တိုးသွားမည်} + \text{ဖြစ်ပါသည်}$ ။ Trend curve model များသည် မြှိုခိုက်နှင့် အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် ကင်းလွတ်ကိန်းရှင်း အများဆုံးတစ်ခုကိုသာ လေးလာဆန်းစစ်နိုင်ပါသည်။ ရွှေပြောင်းရသော အကြောင်းအရင်းများနှင့် ရွှေပြောင်းလုပ်သား အရေအတွက်တို့ကို လေးလာဆန်းစစ်ရာတွင် အောက်ပါ Compound Trend Curve Model များကို ရရှိပါသည်။

ယေား(၂) အနာဂတ်ဦးတည်ရာကို ခန့်မှန်းနိုင်သော မျဉ်းကွေးမော်ဒယ်၏ ရလာ၍

ရွှေပြောင်းရသော အကြောင်းအရင်းများ	ရရှိသော မော်ဒယ်
ဆွဲအား ဖြစ်စေသော အချက်များ (ကက္ခာ ခေအသမ)	တွန်းအားဖြစ်စေသောအချက်များ (ကက္ခာ ခေအသမ)
	ဝင်ငွေ နည်းပါးခြင်း $Y = (55.634)(1.002)^X$
နိုင်ငံရပ်ခြားတွင် အလုပ်အကိုင်အခွင့် အလမ်းပေါ်များခြင်း	$Y = (60.742)(1.000)^X$
	နေရပ်တွင် စိုက်ပျိုးရေး မဖြစ်ထွန်းခြင်း $Y = (62.392)(0.999)^X$
သူငယ်ချင်း၏ ဆွဲဆောင်မှု	$Y = (60.260)(1.001)^X$
	မိသားစုအရွယ်အစား၊ ကြီးမားခြင်း $Y = (61.494)(1.000)^X$
	အနီး/ခင်ပွန်း/ချစ်သူရည်စားများ၏ တိုက်တွန်းမှု $Y = (61.606)(0.999)^X$
အခြားအကြောင်းအရင်းများ	$Y = (60.187)(1.002)^X$

အထက်ပါမော်ဒယ်၏ သုံးသပ်ချက်အဖြေများမှာ ဝင်ငွေနည်းပါးလာခြင်း အခြေအနေ တစ်ယူနစ်တိုးလာပါက ရွှေပြောင်းလုပ်သား အရေအတွက်သည် တစ်ယူနစ် လိုက်၍ တိုးလာမည်ဖြစ်သည်။ ဥပမာ- ပြည်တွင်းတွင် ဝင်ငွေ နည်းပါးလာသူ တစ်ယောက် တိုးလာပါက ပြည်ပသို့ ရွှေပြောင်းလုပ်ကိုင်သူ တစ်ယောက်တိုးလာမည် (သို့) ပြည်တွင်းတွင် ဝင်ငွေနည်းပါးသူဦးရေ ၁% တိုးလာပါက ပြည်ပသို့ ရွှေပြောင်းလုပ်ကိုင်သူ ၁% လိုက်၍ တိုးလာ မည့်သဘောဖြစ်သည်။

အလားတူပင် နိုင်ငံရပ်ခြားတွင် ပြည်တွင်းထက် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း များပြားလာမှု တစ်ယူနစ်တိုးပါက ရွှေပြောင်းလုပ်သား အရေအတွက်သည်လည်း တစ်ယူနစ်လိုက်၍ တိုးလာမည်ဖြစ်သည်။ ထိုအပြင် နေရပ်တွင် စိုက်ပိုးရေးမဖြစ်ထွန်းခြင်းနှင့် မိမိ၏ အိမ်ထောင်ဖက်/ချစ်သူရည်စား တိုက်တွန်းမှုပြောင့် နိုင်ငံရပ်ခြားသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်ရခြင်းသည် တစ်ယူနစ်တိုးသွားသော်လည်း လုပ်သားအရေအတွက် တိုးသွားခြင်းသည် အနည်းငယ်များသာ ရှိသည်ကို တွေ့ရသည်။

အကယ်၍ အထက်ပါ လေ့လာထားသော ပြည်ပသို့ ရွှေပြောင်းသွားရောက်မှုကို ဖြစ်စေသည့် အကြောင်းအရင်းများ မရှိလျင်သော်မှ ရွှေပြောင်းလုပ်သား အရေအတွက်မှာ အသားတင် ၅၅၅ီးမှ ၆၀၅ီးအထိ ဆက်လက် ရွှေပြောင်း မှုများ ရှိနေမည်ဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော ဤလေ့လာဆန်းစစ်ထားသော အကြောင်းရင်းများမှာ ယေဘုယျအားဖြင့် အဖြစ်များသော အကြောင်းအရင်းများကို အခြေခံ၍ ယူဆစဉ်းစားထားခြင်းဖြစ်ပြီး အထက်ပါ အကြောင်းအရင်းများထက် ပို၍ဖြစ်နိုင်သော အခြားအကြောင်းအရင်းများစွာက သက်ရောက်မှုရှိနေနိုင်သော ကြောင့်ဖြစ်သည်။

နိဂုံး

အထက်ပါ ဆန်းစစ်ချက်များအရ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ယေဘုယျအားဖြင့် အလုပ်လက်မဲ့လူဦးရေ လျှော့သွားခြင်းသည် တိုင်းပြည်၏ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း တိုးပွားလာခြင်း၊ ဝင်ငွေရရှိမှု အခြေအနေ တိုးမြှေ့ငွေ့လာခြင်း (တစ်ဦးကျ ဝင်ငွေ တိုးလာခြင်း)တို့ကြောင့် မဟုတ်ဘဲ နိုင်ငံခြားသို့ ရွှေပြောင်းလုပ်သား အရေအတွက် များပြားလာခြင်းကြောင့်ပင် ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံခြားသို့ ရွှေပြောင်းမှုသည် ၂၀၁၄ သန်းခေါင်စာရင်းအရ မိသားစုနောက်သို့ လိုက်၍ ပြောင်းရွှေ့မှုသည် အများဆုံး ဖြစ်နိုင်ချေရှိသည်ဟု ဆိုထားသော်လည်း ဤစာတမ်းတွင် ကောက်ယူခဲ့သော နှမူနာစစ်တမ်းအရ လေ့လာကြည့်လျှင် ပြည်နယ်များတွင် ဝင်ငွေနည်းပါးခြင်းနှင့် နေရပ်တွင် စိုက်ပိုးမှုဖြစ်ထွန်းရန် ခက်ခဲခြင်းတိုက ပို၍အလေးသာနေသည်။

လူငယ်များသည် ပြည်တွင်း၌ တစ်ရက်လုပ်ခ အခကြေးငွေ နည်းပါးခြင်း၊ အလုပ်ရှားပါးခြင်းနှင့် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်းပါးခြင်း စသည့် အကြောင်းအရင်းများကြောင့် နေရပ်တွင် ဝင်ငွေရရှိမှု နည်းပါးလာသောအခါ အခြားဒေသများသို့လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံရပ်ခြားသို့လည်းကောင်း ပြောင်းရွှေ့လုပ်ကိုင်လာကြသည်။ ဤသို့ဖြစ်း မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပြည်ပသို့ ရွှေပြောင်းလုပ်ကိုင်မှုများလာခြင်းကြောင့်ပြည်တွင်း၌ လူစွမ်းအား အရင်းအမြစ်လည်း နည်းပါးလာခြင်း၊ ကျမ်းကျင်၍ အရည်အချင်းပြည့်ဝသော လုပ်သားများ ရှားပါးလာခြင်းစသည့် လူသား အရင်းအမြစ်ကို ထိခိုက်စေသော ပြဿနာများ ဖြစ်ပေါ်လာမည်။ တိုင်းပြည်၏ အရေးပါသော လူသားအရင်းအမြစ် နည်းပါးလာခြင်းသည် တိုင်းပြည်တိုးတက်မှုကို ကြီးမားသော အဟန့်အတားဖြစ် စေပါသည်။

ထိုပြင် အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် နေရပ်သို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိလာသော ရွှေပြောင်းလုပ်သားများအတွက် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း မရှိပါက၊ ငှုံးလုပ်သားများသည် နောက်တစ်ကြိမ် ပြည်ပသို့ ရွှေပြောင်းလုပ်ကိုင်မှုများ ဖြစ်လာပြီး ရွှေပြောင်းလုပ်သားများပို၍ တိုးလာဖွယ်သာရှိသည်။ နေရပ်ပြန်လုပ်သား အများစုသည် ယခင် ရွှေပြောင်းနေထိုင်ခြင်း မပြုမိုက လုပ်ကိုင်ခဲ့သည့် အလုပ်အကိုင်များကိုသာ ပြန်လည်လုပ်ကိုင်ကြသည်ဖြစ်ရာ အလုပ်အဆင့် သတ်မှတ်ချက်တွင် ပိုမိုတိုးတက်နိုင်စေရေးအတွက် ငှုံးတို့၏ ကျမ်းကျင်မှု အရည်အချင်းများ တိုးတက်လာခြင်း မရှိဟုသော်လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံရပ်ခြားတွင် ရရှိခဲ့သည့် ဝင်ငွေများကို ပြန်လည်ရှင်းနှုံးမြှုပ်နှံခြင်းမရှိဟု သုံးသပ်နိုင်သည်။ ထိုအပြင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ လုပ်သားအင်အားသည် အတော်အတန်ကြီးမားသည်ဟု ဆိုနိုင်သော်လည်း ကျမ်းကျင်မှုအဆင့် နိမ့်ပါးခြင်းကြောင့် အထူးသဖြင့် တန်ဖိုးမြင့်အလုပ်အကိုင်များ ဖန်တီးပေးနိုင်စွမ်းမှာ နည်းပါးသည်။ (CUNNINGHAM, et al., 2018)

ထိုကြောင့် ဉာဏ်နှင့်စစ်ချက်အတိုင်းသာ ရွှေပြောင်းမှုကို ဖြစ်စေသော အကြောင်းအရင်းများ ဆက်လက် တိုးပွားနေပါက ရွှေပြောင်းလုပ်သားများလည်း ဆက်လက် များပြားနေမည်ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံသည် မိမိကိုယ်တိုင် ထုတ်ကုန်အသစ်များကို မထုတ်လုပ်နိုင်သည့်တိုင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဆွဲဆောင်မှု များဖြစ်သော နည်းပါးသောလုပ်ခလစာဖြင့် အလုပ်လုပ်နိုင်သော လူငယ်များစွာရှိခြင်း၊ မြေနေရာပေါ်များမှုနှင့် အိမ်နီးခင်းတရှုတ်နိုင်ငံ၁၃နှင့် နီးစပ်ပြီး ငှါးနှင့်ဆက်သွယ်ထားသော လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်ခြင်း အချက် များကို အသုံးပြု၍ တစ်ဆင့်ခံထုတ်လုပ်မှုနိုင်ငံအဖြစ် ဖွံ့ဖြိုးပြီးနိုင်ငံ များမှ နိုင်ငံခြားရင်းနီးမြှုပ်နှံမှုများ ပိုမိုရရှိနိုင်ပါသည်။ ထိုသို့ဆိုပါက ပြည်တွင်း၌ အလုပ်အကိုင်များ အချိန်တို့အတွင်း ပိုမိုတိုးပွားလာဖွယ် ရှိပါသည်။

တိုင်းပြည်၏ အစိုးရအနေဖြင့် လူသားအရင်းအမြစ်များ မဆုံးရှုံးစေရန် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ ဖန်တီးပေးစေခြင်း၊ အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် ပြန်လည်ရောက်ရှိလာသော ရွှေပြောင်းလုပ်သားများအား တတ်ကျမ်းသော စွမ်းရည်အလိုက် အလုပ်အကိုင်များ ဖန်တီးပေးသင့်ပါသည်။ သို့မှာသာ အလုပ်လက်မဲ့ ဖြစ်ခြင်းနှင့် ရွှေပြောင်းလုပ်သားများ၏ ဆက်စပ်မှုသည် အားနည်းသွားပြီး စီးပွားရေးအဆောက်အအုံ ပြောင်းလဲလာကာ တိုင်းပြည်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကိုလည်း အထောက်အကူပြုမည် ဖြစ်ပါသည်။

မူဝါဒရေးရာ အကြံပြုချက်များ

၁။ မြန်မာနိုင်ငံသည် ၂၁ရာစု၏ အလုပ်လက်မဲ့မှုများ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သော အချက်များကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားကာ ကြိုတင်ပြင်ဆင်သင့်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံက ၂၁ရာစု ပြဿနာများ၏ ရွှေမျှောက်ရောက်သည့်အချိန်တွင် ၂၀ရာစုမှ အဖြေများနှင့် ပြင်းခုန်နေလျက်ရှိနေကြသည်။ (Myint-U, 2018)။ မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရသည် လက်ရှိဖြစ်ပေါ်နေသော အလုပ်လက်မဲ့ပြဿနာကို ဖြေရှင်းဖို့ ကြိုးစားနေသော်လည်း ၂၁ရာစုတွင် အလုပ်လက်မဲ့မှုပိုမို ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သော စက်မှုတော်လှန်ရေး ၄၀။၀ အသိဉာဏ်တူ (Artificial Intelligence) အပေါ် တုပြန်ဆောင်ရွက်ရန် အဆင်သင့်မဖြစ်သေးပေ။ ဥပမာ - အစိုးရသည် လက်တွေ့ကျမ်းကျင်အသက်မွေးနိုင်သော နည်းပညာသင်တန်းများ (Technical and Vocational Education and Training)ကို အားပေးနေသော်လည်း AIကဲ့သို့သော နည်းပညာသည် လာမည့် ၁၀နှစ်အတွင်း အမှန်တကယ်ဖြစ်လာပါက အဆိုပါ ကျမ်းကျင်လုပ်သားများအစား စက်များက နေရာယူသွားမည် ဖြစ်သည်။ ထိုအခါ အလယ်အလတ်ကျမ်းကျင်မှု အဆင့်ရှိနေပြီးသော လုပ်သားများမှာ အလုပ်လက်မဲ့ဖြစ်မှုအန္တရယ် တကျော့ပြန်ရှိလာနိုင်သေးသည်။

၂။ MSDPတွင် ပြည်ပရောက် ရွှေပြောင်းလုပ်သားများ မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိလာသော အခါ အဆင်သင့် ဖြစ်စေနိုင်သော အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများကို ကြိုတင် ဖန်တီးပေးသင့်သည်။ ထိုသို့။ အလုပ်အကိုင်များကို မဖန်တီးပေးနိုင်ပါက တိုင်းပြည်အတွက် ကြီးစွာသော ဝန်ထပ်ဝန်ပိုးများ ဖြစ်စေနိုင်သည်။

၃။ လက်ရှိ မြန်မာနိုင်ငံ၏ တစ်ရက်လုပ်ခ အနည်းဆုံး အခကြေးငွေသည် ထိုးနိုင်ထောက် ၂၂ နည်းနေသော ကြောင့် မြန်မာလုပ်သားများ၏ ထုတ်လုပ်နိုင်မှ အခြေအနေပေါ်မှုတည်၍ အနည်းဆုံးအခကြေးငွေကို လိုအပ်သလို ထိုးပေးရမည်ဖြစ်သည်။ ထိုနှင့်တဗြိုင်နက် ပြည်ပရောက်ရွှေပြောင်းလုပ်သားအများစွာနှင့် ကိုက်ညီ

၁၁ တရှုတ်နိုင်ငံသည် ကမ္ဘာ့ခုတိယအကြီးဆုံး စီးပွားရေးကို မောင်းနှင့်နေသောကြောင့် တာ ဝန်ယူမှုများ ရှိလာမည်ဟု သမ္မတရှိကျင့်ဖျင့်က ဒါးပိုစ်ညီလာခံ၂၀၁၃တွင် ပြောကြားခဲ့သည်။ ထိုအပြင် တရှုတ်နိုင်ငံသည် များမကြာမိန့်များစွာ ပိုကုန်ပိုးစားပေးတော့မည်ဖြစ်၍ အကယ်၍ တရှုတ်နိုင်ကသာ ငါးတို့နိုင်ငံအတွက် သွေးကုန်များကို ပိုမိုခွင့်ပြုပေးလာပါက မြန်မာနိုင်ငံမှ တရှုတ်နိုင်ငံသို့ ရန်ကုန် မြစ်ပင်လယ်ဝမှ မူဆယ်တရှုတ်နယ်စပ်အထိ တစ်ရက်နှစ်ရက်အတွင်း ကုန်ပစ္စည်းများကို တင်နိုင်သော အာဆီယောတွင် နိုင်ငံမြှုပ်နယ်များထံ့နိုင်ငံဖြစ်လာလိမ့်မည်။

သော အလုပ်အကိုင်များကိုလည်း ဖန်တီးပေးမှုသာ လိုအပ်သည်ထက် ပိုသော ရွှေပြောင်းလုပ်သား ပြဿနာလျှော့နည်းသွားမည် ဖြစ်သည်။

၄။ အစိုးရအနေဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံသားများ လုံခြုံသော ရွှေပြောင်းမှုများဖြစ်လာစေရန် လွယ်ကူသော အချက်များကို နှီးစားပေးပြုပြင်သင့်သည်။ ဥပမာ - နိုင်ငံသား အချက်အလက်များကို မှန်ကန်၊ လွယ်ကူ၊ မြန်ဆန္ဒာထုတ်ပေးခြင်း၊ နယ်စပ်ရှိ လူဝင်မှုကြီးကြော်ရေးဌာနများအတွက် နိုင်ငံကူးလက်မှတ် အတူ၊ အစစ် လွယ်ကူစွာ စစ်ဆေးနိုင်သည် နည်းပညာမြင့် စက်ပစ္စည်းများ ထားရှိခြင်း၊ လေ့လာခဲ့သော စစ်တမ်းအတွေအကြံအရ ပြည်ပသို့၊ ရွှေပြောင်း လုပ်ကိုင်မည့် လုပ်သားများသည် အလုပ်ရရှိရန် အလျင်လိုသောကြောင့်လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံကူးလက်မှတ် ပြုလုပ်နိုင်သော ဒေသများသို့ သွားရောက်ရမည့်စရိတ်များကို မတတ်နိုင်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း ပြည်တွင်း၌ နိုင်ငံကူးလက်မှတ်ရရှိရန် မစောင့်ဆိုင်းတော့ဘဲ ပြည်ပသို့ တရားမဝင်သွားခြင်းမျိုးရှိပါသည်။

၅။ ပြည်တွင်း၌ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း ဖန်တီးပေးနိုင်မှ အားနည်းနေသည့်အခါန်တွင် အစိုးရအချင်းချင်း၊ သဘောတူစာချုပ်များ ရေးထိုး၍ ဆောင်ရွက်သော မူဝါဒ ကိစ္စများတွင် ရေရှည်အမြင်ဖြင့် အောက်ခြေတွင် ဖြစ်ပေါ် နေသော ပြဿနာများကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားသင့်ပါသည်။

၆။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ အလုပ်သမားဥပဒေတွင် ရွှေပြောင်းလုပ်သားများနှင့် ပတ်သက်၍ ဥပဒေချုပ်တော်ထားသော်လည်း ထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်၊ အကောင်အထည်ဖော်မှု အားနည်းကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

၇။ ဌာနဆိုင်ရာများ၏ လုပ်ငန်းစဉ်ကြန့်ကြာမှု၊ လုပ်ငန်းအဆင့်များ ရှုပ်ထွေးမှု၊ ငွေကြေးကုန်ကျများမှုတို့ကြောင့် တရားမဝင်ထွက်ခွာမှုများ ရှိနေပါသည်။ လေ့လာခဲ့သော စစ်တမ်းအရ ဌာနဆိုင်ရာများနှင့် အလျမ်းဝေးခြင်း သည်လည်း တရားမဝင် ရွှေပြောင်းမှုကို ပို၍ တွန်းအားပေးသော အကြောင်းအရင်းတစ်ရပ်ပင်ဖြစ်သည်။

၈။ ရွှေပြောင်းလုပ်သားများ လုံခြုံစိတ်ချစွာ ရွှေပြောင်းနိုင်ရေးအတွက်၊ ရွှေပြောင်းလုပ်ကိုင်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်သော ဥပဒေများ၊ နိုင်ငံရပ်ခြားတွင် လိုက်နာရမည့် စဉ်းမျဉ်းဥပဒေများ၊ အဆက်အသွယ်များ၊ လူကုန်ကူးခြင်း၊ လူမှောင်ခိုလုပ်ခြင်းများနှင့် ပတ်သက်သော သတင်းအချက်အလက်များကို သေချာသိရှိစေရန် ပညာပေး သင်တန်း များကို နိုင်ငံကူးလက်မှတ်ရရှိရန် လုပ်ဆောင်သော လုပ်ငန်းစဉ်တွင် ရွှေပြောင်းလုပ်သားများအတွက် မတက်မနေရ ရက်တို့ သင်တန်းအဖြစ် ထည့်သွင်းရေးဆွဲသင့်ပါသည်။

နောက်ဆက်တွဲ

မြန်မာနိုင်ငံတွင် လက်ရှုကျင့်သုံးနေသော အလုပ်လက်မဲ့အရေးကိစ္စနှင့် ရွှေပြောင်းလုပ်သားများအရေးကိစ္စတို့အပေါ် ဆက်စပ်မှုရှိနေသော အစိုးရ၏မူဝါဒများ

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်မှ ဦးဆောင်ပြီး ၂၇ရက် ဇူလိုင်လ ၂၀၁၆ခုနှစ်တွင် နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေး မူဝါဒ ၁၂၂၅၂၍ ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ ထိုနောက် ထိုစီးပွားရေး မူဝါဒကို အကောင်အထည်ဖော်ရန် လက်ရှိမြန်မာနိုင်ငံတွင် ကဏ္ဍအလိုက်၊ ဝန်ကြီးဌာနအလိုက်၊ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်အလိုက် စသဖြင့် စီမံကိန်း များစွာရှိနေသည်ကို စုစုပေါင်း၍ နိုင်ငံအတွက် အကျိုးရှိစေမည့် စီမံကိန်းများဖြစ်လာစေရန် -မြန်မာနိုင်ငံ၏ ရေရှည် တည်တံ့ခိုင်မြေပြီး ဟန်ချက်ညီသော ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု စီမံကိန်း (၂၀၀၈ - ၂၀၃၀) (Myanmar Sustainable Development Plan, MSDP)" ဉာဏ်လ ၂၀၁၈ခုနှစ်တွင် ထပ်မံ ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်(MSDP 2018)/ အဆိုပါ လုပ်ငန်းစဉ်ဖြင့် ချိန်ညီပြီး အသီးသီးသော စီမံကိန်းများကို စီမံကိန်းဘဏ်ထဲသို့ ထည့်၍ ရွှေးချယ် လုပ်ဆောင် မည်ဖြစ်သည်။

စီးပွားရေး မူဝါဒ (၁၂၂၅၂၍) ချက်တွင် ပါဝင်သော လေ့လာသော အရေးကိစ္စနှင့် သက်ဆိုင်သော မူဝါဒများ

တတိယ အချက် - ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုးသော စီးပွားရေးကို ဖြစ်ထွန်းစေနိုင်ရန်နှင့် ပညာရပ်ပိုင်း ဆိုင်ရာ အသက်မွေးဝမ်းကော်ငါးပညာရပ်များကို ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်ရန်။

ပဋိမအချက် - ပြည်တွင်းနေ နိုင်ငံသားများနှင့် နိုင်ငံရပ်ခြားမှ ပြန်လည်ရောက်ရှိလာသော မြန်မာနိုင်ငံသားများ အားလုံးအတွက် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများ ဖော်ထုတ်ပေးရန်နှင့် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများ မြင့်မားသော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို ကာလတို့အတွက်း ပိုမိုးစားပေး ဆောင်ရွက်ရန်

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြေပြီး ဟန်ချက်ညီသော ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု စီမံကိန်း (၂၀၀၈ - ၂၀၃၀)တွင် ပါဝင်သော ဤစာတမ်းနှင့် သက်ဆိုင်သော စီမံကိန်းမူဝါဒများ

(၁)

မဏ္ဍားရှိုင် (၂) သာယာဝပြောမှုနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု	ပန်းတိုင် (၃) အလုပ်အကိုင် ဖန်တီးရေးနှင့် ပုဂ္ဂလိုက ကဏ္ဍားဆောင်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေး
---	--

မဟာဗုဒ္ဓဘာ ၃၀၂၂ - အသေးစားနှင့် အလတ်စား စက်မှုလုပ်ငန်းများ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာခြင်းမှ တစ်ဆင့် စက်မှုလုပ်ငန်းနှင့် ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများတွင် အလုပ်အကိုင်ဖန်တီးရေးကို အထောက်အကူဗြို့ရေး

(j)

မဏ္ဍာင်(၃) ပြည်သူများနှင့် ကမ္ဘာမြေ	ပန်းတိုင်(၄) ၂၁ရာစုလူမှုအသိုင်းအဝန်းအတွက် လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်များနှင့်လူမှုဘဝ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး၊
-------------------------------------	---

မဟာဗျာများ ၁ - အရည်အသွေးမြင့်များသော ရာသက်ပန်ပညာရေးဆိုင်ရာ အခွင့်အလမ်း တန်းတူရရှိရေး
မဟာဗျာများ ၄၀၁၀၅ - ပုဂ္ဂိုလိက ကဏ္ဍာဏ် လတ်တလော လိုအပ်ချက်နှင့် အနာဂတ် လိုအပ်ချက်များအား ပြည့်မီ
စေသည့် ၂၁ရာစု နည်းပညာ၊ သက်မွေးပညာနှင့် သင်တန်းများ (မြန်) ဆိုင်ရာ ဘက်စုံသင်ရှိုးညွှန်းတမ်း ရေးဆွဲခြင်း

အကောင်အထည်ဖော်ရန် တာဝန်ရှိသည့် အဖွဲ့အစည်းများ - ပညာရေး၊ အလုပ်သမား၊ လဝက၊ စီးကူး၊ စိုက် မွေး
ဆည်၊ MIC၊ UMFCCI

မဟာဗျာများ ၄၀၁၀၇ - ဆရာ မများအား လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးခြင်းနှင့် ပညာရေးဆိုင်ရာ အုပ်ချုပ်မှုကဏ္ဍာ
တိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် အရည်အသွေးမြင့်များသည့် အဆင့်မြင့်ပညာရေး ရရှိစေရန်

အကောင်အထည်ဖော်ရန် တာဝန်ရှိသည့် အဖွဲ့အစည်းများ - ပညာရေး၊ အလုပ်သမား၊ လဝက

(k)

မဏ္ဍာင် (၃) ပြည်သူများနှင့် ကမ္ဘာမြေ	ပန်းတိုင်(၄) ၂၁ရာစုလူမှုအသိုင်းအဝန်းအတွက် လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်များနှင့်လူမှုဘဝ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး
--------------------------------------	--

မဟာဗျာများ-၄၀၃ - သဟဇာတဖြစ်ပြီး စနစ်များ၏ ခြိုင်းချိတ်ဆက်မှုကို အခြားသော ဘဝသက်တမ်း
တစ်လျှောက်လုံး လူမှုဘဝ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ တိုးမြင့်ဆောင်ရွက်ရေး
မဟာဗျာများ ၄၀၃၀၆ - ကျောင်းထွက်နှုန်း လျှော့ချေတားဆီးရေးနှင့် ကလေးလုပ်သားပပေါ်က်ရေး လုပ်ငန်းများ
အား ဓိတ်ဆက်ပေးရန်

အကောင်အထည်ဖော်ရန် တာဝန်ရှိသည့် အဖွဲ့အစည်းများ - လူ။ ကယ်။ ပြန်။ ပညာရေး၊ အလုပ်သမား၊ လ ၀ က

မဟာဗျာများ ၄၀၃၀၈ - ကလေးလုပ်သားများကို စာသင်ခန်းသို့ ပြန်လည်ပို့ဆောင်ပေးမည့် အစီအစဉ် သို့မဟုတ်
တရားဝင် အလုပ်လုပ်ကိုင်နိုင်သည့် အချက်ရောက်သည်အထိ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း သင်တန်းများသို့ တက်
ရောက်စေမည့် အစီအစဉ်များကို ပုံပိုးပေးရန်

အကောင်အထည်ဖော်ရန် တာဝန်ရှိသည့် အဖွဲ့အစည်းများ - လူ။ ကယ်။ ပြန်။ ပညာရေး၊ အလုပ်သမား ။ လ ၀ က
စိုက်။ မွေး။ ဆည်

မဟာဗျာများ ၄၀၃၀၉ - ဆင်းရွှေ့မ်းပါးသော ပြည်သူများအတွက် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း သင်တန်းများ
ဖွင့်လှစ်ပေးရန်

အကောင်အထည်ဖော်ရန် တာဝန်ရှိသည့် အဖွဲ့အစည်းများ - အလုပ်သမား လဝက၊ ပညာရေး၊ လူ။ ကယ်။ ပြန်

မဟာဗျာဗုံး ၄၀ ၃၀ ၁၂ - မသန်းစွမ်းသူများနှင့် အလုပ်လက်မဲများအတွက် ထောက်ပံ့ကြေးများပေးသည့် စနစ်ကို မိတ်ဆက်သွားရန်

အကောင်အထည်ဖော်ရန် တာဝန်ရှိသည့်အဖွဲ့အစည်းများ - စီမံ ၁၁၁၁၊ လူ။ ကယ်။ ပြန်၊ အလုပ်သမား၊ လ ၀ က

(၅)

မဏ္ဍား(၃) ပြည်သူများနှင့် ကမ္မာဓမ္မ၊ ပန်းတိုင်(၄) ဂာရာစုလူအဖွဲ့အစည်းအတွက် လူစွမ်းအရင်းအမြစ်များနှင့် လူမှုဘဝ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး၊

မဟာဗျာဗုံး ၄၀ ၅ - ရွှေပြောင်းလုပ်သားအပါအဝင် လုပ်သားအားလုံး၏ ထုတ်လုပ်နိုင်မှုစွမ်းအားကို အသုံးချရေးနှင့် အခွင့်အရေးကို ကာကွယ်ပေးရေး

မဟာဗျာဗုံး ၄၀ ၅၀ ၁ မွေးစာရင်း ထုတ်ပေးခြင်း အပါအဝင် ဥပဒေအရ အသိအမှတ်ပြုခြင်းများ ဆောင်ရွက်ပေးရန်

အကောင်အထည်ဖော်ရန် တာဝန်ရှိသည့် အဖွဲ့အစည်းများ - ကျွန်းမာရေး ။ အားကစား၊ အလုပ်သမား၊ လ ၀ က၊ လူ။ ကယ် ပြန်

မဟာဗျာဗုံး ၄၀ ၅၀ ၂ - လုံခြုံမှုနှင့် တရားဥပဒေစီးမိုးမှုရှိသော ရွှေပြောင်းသွားလာခြင်းဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုကို တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ရန် အလုပ်သမား။

အကောင်အထည်ဖော်ရန် တာဝန်ရှိသည့် အဖွဲ့အစည်းများ - လ ၀ က၊ လူ။ ကယ် ။ ပြန်

မဟာဗျာဗုံး ၄၀ ၅၀ ၃ - ရွှေပြောင်းလုပ်သားများအတွက် နယ်စပ်ဖြတ်ကျော်မှုနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းများအား တိုးမြှင့်ထောက်ပံ့ရန်။

အကောင်အထည်ဖော်ရန် တာဝန်ရှိသည့် အဖွဲ့အစည်းများ - အလုပ်သမား လ ၀ က၊ လူ။ ကယ် ပြန်၊ စီမံ ဘဏ္ဍာက်

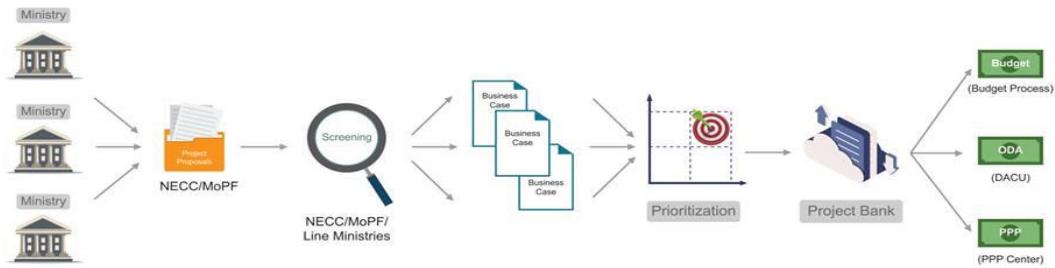
မဟာဗျာဗုံး ၄၀ ၅၀ ၄ - ပြည်ပတွင် အခြေခံနေသူများ ပြည်တွင်းစီးပွားရေးတွင် ပါဝင် ဆောင်ရွက်လာနိုင်စေရေး အားပေးလုံးဆောင်သည့် အစီအစဉ်များ ချမှတ်ဆောင်ရွက်ရန် အလုပ်သမား။

အကောင်အထည်ဖော်ရန် တာဝန်ရှိသည့် အဖွဲ့အစည်းများ - လ ၀ က၊ လူ။ ကယ် ပြန်၊ စီမံ ဘဏ္ဍာက်

မဟာဗျာဗုံး ၄၀ ၅၀ ၅ - ရွှေပြောင်းလုပ်သားအပါအဝင် အလုပ်သမားအခွင့်အရေးများ ကာကွယ်ရေးနှင့် လုပ်ငန်းခွင့် လုံခြုံစိတ်ချမှုများ ရရှိစေရန်

အကောင်အထည်ဖော်ရန် တာဝန်ရှိသည့် အဖွဲ့အစည်းများ - အလုပ်သမား လ ၀ က၊ လူ။ ကယ် ပြန်၊ စီမံ ဘဏ္ဍာက် စက်မှု၊ စိုက်။ မွေး ။ ဆည်

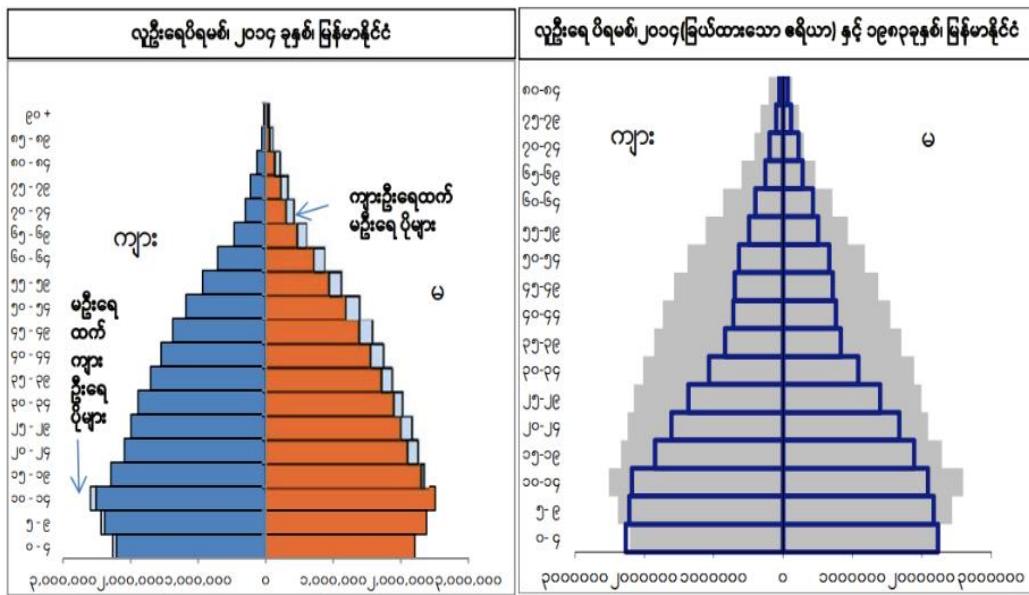
နိမ်ကိန်းဘဏ်

<http://www.mdi.org.mm/infographs/detail/71/project-bank-process>

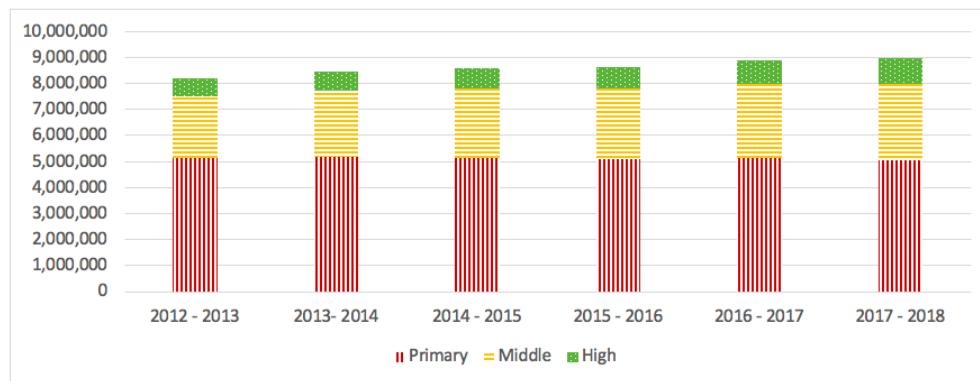
မှတ်ချက်။ MSDPကို ၂၀၁၈ခုနှစ်တွင် စတင်မိတ်ဆက်ခဲ့ခြင်းကြောင့် စီမံကိန်းဘဏ်တွင် ပါဝင်သည့် စီမံကိန်းများသည် MSDPမှ သတ်မှတ်ထားသော ရလာဇ်များကို မည်မျှရောက်ရှိသည်ဆိုသည်ကို တိုင်းတာနိုင်ရန် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ရေရှည် တည်တဲ့ဆိုင်ဖြူပြီး ဟန်ချက်ညီသော ဖွံ့ဖြိုးထိုးတက်မှု စီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရေးအဖွဲ့မှ ပြည်သူများထံသို့ အကျဉ်းချုပ် အစီရင်ခံစာ ထုတ်ဝေသည့် အချိန်မှသာ စီမံကိန်းဘဏ်တွင်ပါဝင်သော စီမံကိန်းများသည် MSDPက မျော်များထားသော ရလာဇ်များကို မည်မျှရောက်ရှိသည်ကို သိရှိနိုင်ပေမည်။ ထိုကြောင့် ဤစာတမ်းတွင် ထိုကဲ့သို့ သုံးသပ်ချက်များ မဖော်ပြနိုင်ပါ။

ပုံ(၁) လူဦးရေ ပိုဂမစ်၊ ၁၉၈၃ခုနှစ်၊ ၂၀၁၄ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ

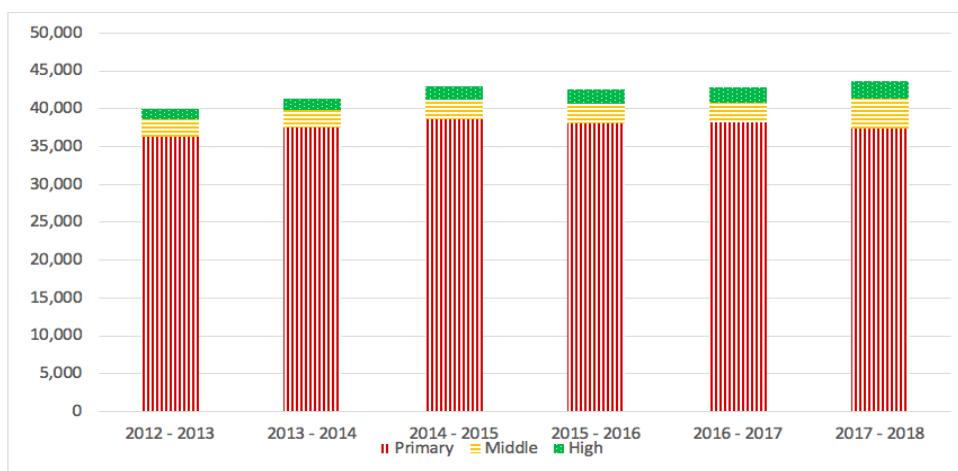
ရင်းမြစ်- ၂၀၁၄သန်းခေါင်စာရင်း

ბ(ე) ပညარების მინიჭებულებების მიხედვით გენერაციული განაწილება

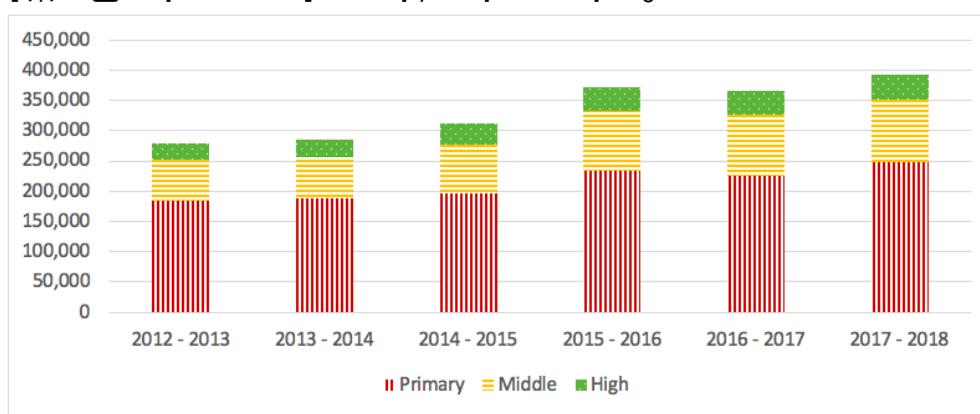
Source: CSO various issue (Department of Education)

ბ(ვ) პညარების მინიჭებულებების მიხედვით გენერაციული განაწილება

Source: CSO various issue (Department of Education)

ბ(ზ) პညარების მინიჭებულებების მიხედვით გენერაციული განაწილება

Source: CSO various issue (Department of Education)

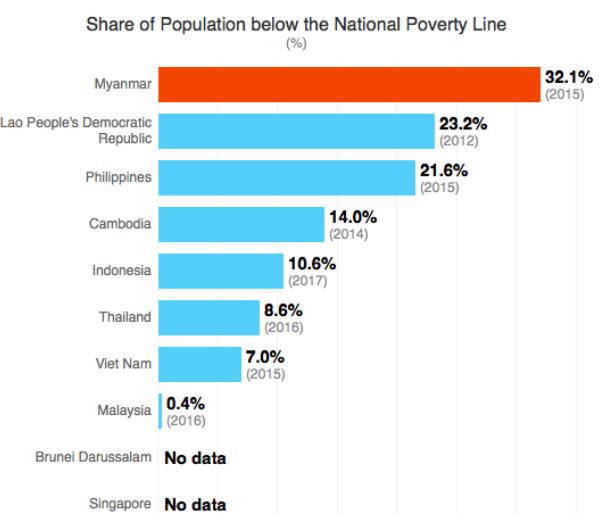
ပုံ(၅) အာဆီယံနိုင်ငံများ၏ အနည်းဆုံး အခကြေးငွေများ

Country	Daily Minimum Wage (Kyat)	Monthly Minimum Wage (Kyat)
Cambodia	8200	246200
Indonesia	5000 - 12500	148000 - 373600
Lao PDR	6300	188300
Malaysia	11100 - 12000	331800 - 360600
Myanmar	4800	144000
Thailand	13300 - 14300	400000 - 430000
Philippines	7000 - 14000	209000 - 418000
Vietnam	5800 - 8400	173800 - 250500

Source:<https://www.aseanbriefing.com/news/2018/08/30/minimum-wage-levels-across-asean.html>

Note: *1\$/1448MMK (Average reference exchange rate of Central Bank of Myanmar from Jan 2018 to May 2019), ** Adjusted three digits value of kyats in wages to be clearer to compare each other.

ပုံ(၆) နိုင်ငံမှ သတ်မှတ်ထားသော ဆင်းရဲမှုမျဉ်းအောက် ရောက်ရှိနေသည့် လူဦးရေဝေါဒ ပုံစံ

Source: Asian Development Bank. Basic Statistics 2018

ပုံ(၇) အာဆီယံနိုင်ငံများ၏ အသက် ၁၅နှစ်အထက် အလုပ်လက်မဲ့နှုန်း (၂၀၁၀မှ ၂၀၁၇အထိ)

Unemployment Rate of 15 Years Old and Over, 2010 - 2017

Country	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Brunei Darussalam	9.1	9.3	9.6	-	6.9	-	-	-
Cambodia	0.3	0.2	0.2	0.3	0.2	1.0	0.2	-
Indonesia	7.1	6.6	6.1	6.3	5.9	6.2	5.6	5.3
Lao PDR	1.9	-	-	-	-	-	-	-
Malaysia	3.3	3.1	3.0	3.1	2.9	2.9	3.1	3.4
Myanmar ¹⁾	4.0	4.0	4.0	4.0	4.0	0.8	-	2.1
Philippines	7.4	7.0	7.0	7.1	6.6	6.3	5.5	6.6
Singapore ²⁾	3.1	2.9	2.8	2.8	2.7	2.8	3.0	3.1

Thailand ³⁾	1.0	0.7	0.7	0.7	0.8	0.9	1.0	1.2
Viet Nam ⁴⁾	2.6	2.0	1.8	2.0	1.9	2.1	2.1	2.0

Source: ASEAN Secretariat, ‘-’ = not available at the time of publication

Notes: 1) Myanmar unemployment rate is 10 years and over

2) Singapore’s resident unemployment (annual average)

3) Thailand unemployment rate using average period

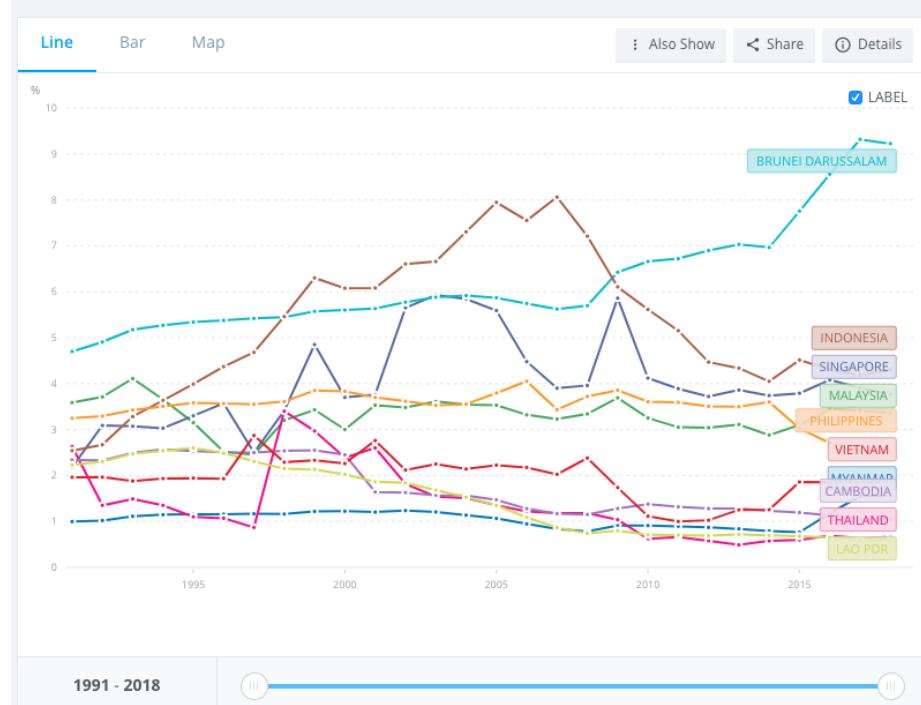
4) Unemployment rate at urban area of Viet Nam

ပုံ (၈) အာဆီယံနိုင်ငံများ၏ အလုပ်လက်မဲ့နှစ်း (၁၉၉၁ခုနှစ်မှ ၂၀၁၇ခုနှစ်အထိ)

Unemployment, total (% of total labor force) (modeled ILO estimate)

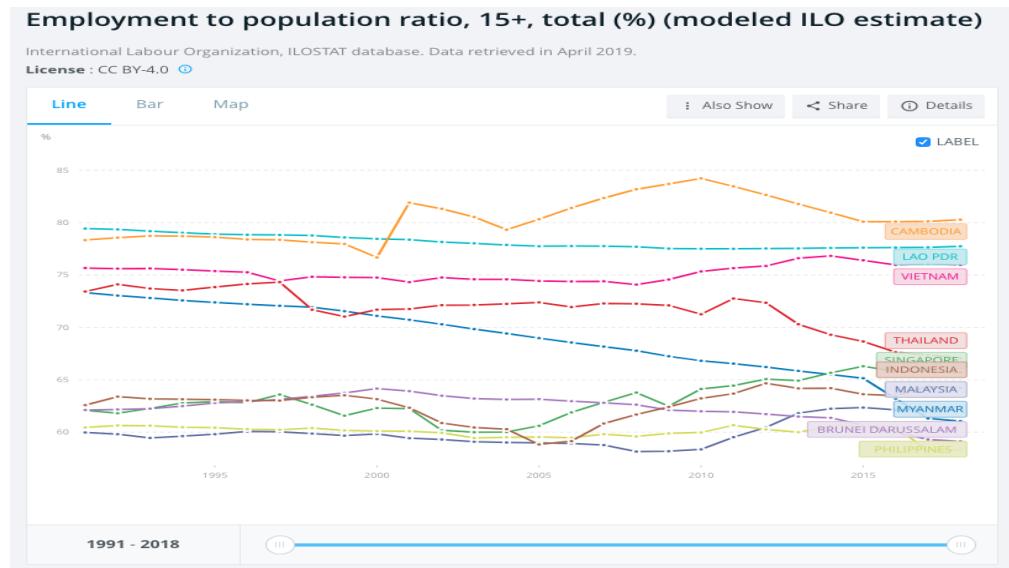
International Labour Organization, ILOSTAT database. Data retrieved in April 2019.

License : CC BY-4.0 [\(O\)](#)

ရင်းမြစ်။ ကမ္ဘာဘက် (၂၀၁၉)

ပုံ (၉) အာခီယံနိုင်ငံများ၏ အလုပ်ရှိသော လူဦးရေအခါး (၁၉၉၁ခုနှစ်မှ ၂၀၁၈ခုနှစ် အထိ)

ရင်မြစ်။ ကဲ့သော် (၂၀၉။)

ပုံ (၁၀) ကိန်းရှင်များကြား ဆက်စက်မှုရှိ၊ မရှိ စမ်းသပ်ခြင်း (Multicollinearity Test)

Correlations

[DataSet1] C:\Users\ASUS\Desktop\Project\Regression data.sav

Correlations						
	low income	Job opportunities	Difficult to plant	Friend's incentive	Large family members	Partners
low income	Pearson Correlation	1	.142	.388	.399	.822*
	Sig. (2-tailed)		.761	.448	.375	.023
	N	7	7	6	7	6
Job opportunities	Pearson Correlation	.142	1	.537	.407	.050
	Sig. (2-tailed)	.761		.271	.364	.915
	N	7	7	6	7	6
Difficult to plant	Pearson Correlation	.388	.537	1	.670	.794
	Sig. (2-tailed)	.448	.271		.146	.060
	N	6	6	6	6	5
Friend's incentive	Pearson Correlation	.399	.407	.670	1	.674
	Sig. (2-tailed)	.375	.364	.146		.913*
	N	7	7	6	7	6
Large family members	Pearson Correlation	.822*	.050	.794	.674	1
	Sig. (2-tailed)	.023	.915	.060	.097	
	N	7	7	6	7	6
Partners	Pearson Correlation	.425	.356	.366	.913*	.501
	Sig. (2-tailed)	.401	.488	.545	.011	.312
	N	6	6	5	6	6

*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

မှတ်ချက်။ ကိန်းရှင်များ တစ်ခုနှင့် တစ်ခုကြား ဆက်စပ်မှုရှိနေပါက မော်ဒယ်မှာ အားကောင်းနေတတ်ပါသည်။ ထိုကြောင့် ကိန်းရှင်များအကြား တစ်ခုနှင့် တစ်ခု ဆက်စပ်မှု ရှိ၊ မရှိ ဆက်စက်မှုကို စမ်းသပ်ရာ (Significant level ၅%ထက်ကြီးနေသောကြား) သိသာတင်ရှားသည့် ဆက်စပ်မှုရှိသည်ကို မတွေ့ရသောကြား မော်ဒယ် အားကောင်းရခြင်းမှာ ကိန်းရှင် တစ်ခုနှင့် တစ်ခုကြားဆက်စပ်မှုကြောင့် မဟုတ်ပေ။ ဆိုလိုရင်းမှာ ဤစာတမ်းတွင် လေ့လာခဲ့သော မော်ဒယ်အားကောင်းခြင်းမှာ ကိန်းရှင်များ တစ်ခုနှင့် တစ်ခု ဆက်စပ်မှု ရှိနေခြင်းကြောင့် မဟုတ်ပေ။

ကျမ်းကိုးစာရင်း

- ADB. (2018). *Asia Development Bank*. Retrieved from <https://www.adb.org/countries/myanmar/poverty>

Bank, W. (2018). *Myanmar Economic Monitor, Navigating Risks*. World Bank.

Boertien, D., & Harkonen, J. (2014), *Less Education, More Divorce: Explaining the Inverse Relationship Between Women's Education and Divorce*. Stockholm University

CHANTAVANICH, S., & VUNGSIROPHISAL, P. (2012). *Myanmar Migrants to Thailand: Economic Analysis and Implications to Myanmar Development*. Bangkok: Bangkok Research Center.

CSO. (June 2018). *Myanmar Living Conditions Survey 2017*. Nay Pyi Taw: MOPF.

CUNNINGHAM, W., MUÑOZ, R., Rahardja, S., Leão, I., Ekanayake, I., Ahmed, M., . . . Yoong, P. S. (2018). ဂျမွှေးဂျည်၏ အနာဂတု အလုပ်ပိုင်း၊ စေဆာင်ရွက်သို့၏ OVERVIEW. MYANMAR: WORLD BANK GROUP.

ILO. (2015). *Myanmar citizens abroad: What the 2014 census tells us about migration*. ILO.

Labour, D. o. (November 2018). *2018 Myanmar Statistical Yearbook*. Nay Pyi Taw.

KO, T. K. (2018, March 05). [www.mmtimes.com](http://www.mmtimes.com/news/myanmar-india-continue-pulse-and-bean-price-negotiations.html). Retrieved from MYANMAR TIMES: [https://www.mmtimes.com/news/myanmar-india-continue-pulse-and-bean-price-negotiations.html](http://www.mmtimes.com/news/myanmar-india-continue-pulse-and-bean-price-negotiations.html)

Mankiw, N. G. (2012). *Macroeconomics*. New York: Worth Publishers.

Myint-U, T. (2018, July 8). *Myanmar 2050*. (I. Myanmar, Interviewer)

Population, D. o. (May, 2015). *The 2014 Myanmar Population and Housing Census, Union Report, Census Report Volume 2*. Nay Pyi Taw: Ministry of Immigration and Population.

Rastogi, V. (2018, August 30). *ASEAN BRIEFING*. Retrieved from <https://www.aseanbriefing.com>: <https://www.aseanbriefing.com/news/2018/08/30/minimum-wage-levels-across-asean.html>

Secretariat, S. D. (2018). *ASEAN Statistical Yearbook 2018*. Jakarta: ASEAN.

World Bank. (2019, April 24). Retrieved from www.data.worldbank.org/: [https://data.worldbank.org/](http://data.worldbank.org/)

(၂၀၁၆)၊ ပြည်ထောင်စုအိုးရအဖွဲ့၏ ပြပိုင်ပြောင်းလဲရေးလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ မှတ်ခန်းလုပ်ငန်းစဉ်မှတ်တမ်းများ။

(၂၀၁၈)၊ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြို့မြို့ ဟန်ချက်ညီသော ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုစီမံခိုင်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန။

This page left intentionally blank